

JAARVERSLAG

2020

Sivi
samen vooruit

Beste lezer,

Toen we 2020 gestart zijn, had niemand kunnen denken wat voor een jaar we voor de boeg hadden. COVID-19 heeft onze levens drastisch gewijzigd.

Ook voor vzw SIVI was dit een grote uitdaging. We weten allen dat onze doelgroep in moeilijke economische omstandigheden vaak één van de eersten zijn die getroffen worden. Dit was ook bij deze pandemie niet anders. Vandaar dat wij als SIVI ten allen prijzen zoveel mogelijk onze werking wilden voortzetten onder deze moeilijk omstandigheden.

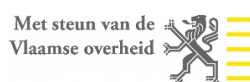
Als voorzitter ben ik fier op wat ons team heeft verwezenlijkt. Op enkele momenten na, is onze werking steeds draaiende gebleven. Onze doelgroep heeft, voor wat de werking van onze vzw betreft, nauwelijks last gehad van deze pandemie. Dat was niet mogelijk zonder de grote inspanningen van ons team, zowel het personeel als de vrijwilligers. Van harte dank hiervoor!

De wereld staat echter niet stil, en er staan opnieuw heel wat uitdagingen voor onze deur. Zo zijn we naarstig op zoek naar een stockageruimte. Onze tijdelijke opslag verdwijnt namelijk. Ook heeft onze camionette zo stilaan het einde van haar economische levensduur bereikt, dus daar moeten we ook kijken voor vervanging. Ons pand in de Jos Verdegemstraat heeft nogal wat updates nodig, en zo gaat het steeds verder. Maar met een sterk team kunnen we dit allemaal opvangen!

Intussen is de samenwerking met vzw Pastory stopgezet. De visies van beide organisaties waren stilaan uit elkaar gegroeid, wat een verdere samenwerking bemoeilijkte. Er staan echter reeds nieuwe mogelijke samenwerkingen in de steigers. Enerzijds met het collectief, een groep van Gentse verenigingen, en anderzijds een mogelijke samenwerking met Sint-Vincentius Nationaal. Aan uitdagingen geen gebrek!

Opnieuw wil ik van harte iedereen bedanken die op één of andere manier zijn steentje heeft bijgedragen aan onze werking. Zonder jullie staan we nergens! Wil jij ook je steentje bijdragen, meld je dan aan via info@vzwsivi.be of bij een van onze coördinatoren.

Jos Remy, voorzitter RvB

INHOUDSTAFEL

1.	Identificatiegegevens	5
2.	Organigram	6
3.	Vzw SIVI als vereniging	7
	3.1. Beleidsparticipatie	8
	3.1.1. Methodieken	9
	3.1.2. Beleidsthema's	
	3.2. Projecten	14
	3.2.1. Renovatieproject 'Gent knapt op!'	14
	3.2.2. Rechtenwijzer	27
	3.2.3. Wijkbudget Scheldeoord	34
	3.2.4. Mobiele keuken 't overeten	37
	3.2.5. Uitleendienst Pastory	38
	3.3. Andere verenigingsactiviteiten	39
	3.3.1. 17 oktober werelddag van verzet tegen de armoede	39
	3.3.2. Sensibiliseren en vorming	40
	3.3.3. Inspraak	40
	3.4. Trajecten	42
	3.4.1. Traject verandercoach	42
	3.4.2. Traject materiële hulpverlening	43
	3.4.3. Traject praktijkonderzoek middenveld	43
4.	Individuele ondersteuning	45
	4.1. Voedselondersteuning binnen SIVI	45
	4.2. Onthaal	47
	4.3. Sociale dienstverlening	48
	4.4. Overleg	48
	4.5. Voedselondersteuning in cijfers	48
	4.6. Veranderingen anno 2020	53
	4.7. Toekomst	55
5.	2 ^{de} handswinkel	56
6.	Vrijwilligersbeleid	58
7.	Intern overleg	60
8.	Extern overleg	61
9.	Communicatie	62

1. IDENTIFICATIEGEGEVENS

Vzw SIVI werd gesticht op 16 juni 1995. De statuten hiervan verschenen in het Belgisch Staatsblad op 9 oktober 1995. Op 1 januari 1996 werd zij door de Vlaamse Regering erkend als autonome vrijwilligersorganisatie. Het ondernemingsnummer is 0456 158 930.

Voorzitter:	Jos Remy
Secretaris penningmeester:	Thierry Boone
Leden van de Raad van Bestuur :	Odette Soens Miek De Deurwaerder Anne Van Renterghem Nathalie Samaes Doris Curio
Algemene vergadering :	Jean-Louis Boone Renilde Grymonpon
Namens Sint-Vincentius Provinciale Raad Oost-Vlaanderen :	Aster Vereecken
Boekhouder :	Eric Melis

2. ORGANIGRAM VZW SIVI

Algemene vergadering 1 x per jaar	Raad van Bestuur 4 x per jaar
--------------------------------------	----------------------------------

Groepswerking SIVI als vereniging	Projecten	Vorming	Basishulp	
Themawerkingen Ontspannende ontmoetingsmomenten	Gent knapt op! rechtenwijzer Wijkbudget Scheldeoord Mobiele keuken 't overeten' Uitleendienst		Sociale hulpverlening Sociale kruidenier Mobiele sociale kruidenier Onthaal	2 ^{de} handswinkel 'Boetiek Vincent'

Personeel	Personeel ter ondersteuning van vrijwilligers / arbeidszorgtrajecten
------------------	---

In 2020 stonden 7 personeelsleden (gemiddeld 4.6VTE), 40 vrijwilligers (waarvan 19 in een kwetsbare positie) en 10 mensen in een arbeidszorgtraject in voor de werking van SIVI.

3. GROEPSWERKING – vzw SIVI ALS VERENIGING

Als vereniging waar armen het woord nemen werken wij vanuit de 6 criteria die de overheid oplegt om structureel aan armoede te werken.

De zes criteria werden bij het ontstaan van het Netwerk Tegen Armoede, in 2003 geformuleerd door de mensen in armoede zelf. De zes criteria vormen een krachtig geheel en menselijk proces. Ze maken niet alleen mensen in armoede sterker; ze zijn ook een unieke formule in de structurele bestrijding van armoede.

1. **Armen verenigen** met als doelstelling mensen uit hun isolement te halen door een netwerk met elkaar en vrijwilligers uit te bouwen en te ondersteunen.
2. **Armen het woord geven** door van hen te leren wat armoede betekent, kennis rond armoede verzamelen en hen een stem geven in de maatschappij.
3. Werken aan **maatschappelijke emancipatie van armen**. Door samen te komen worden de mensen sterker vanuit de ervaringen van de ander. Door de uitwisseling krijgen zij meer greep op hun situatie en voelen zich gesteund en aangemoedigd om stappen te zetten.
4. **Werken aan maatschappelijk structuren** door de drempels naar de dienstverlening te verlagen en signalen te sturen omtrent hun leefwereld.
5. **Dialogo en vorming** door te leren van elkaars kennis en ervaringen en dit over te brengen in de samenleving.
6. **Armen blijven zoeken** doet men door voortdurende aandacht te hebben om nog meer mensen te bereiken en zo de groep uit te breiden.

Dit zijn de fundamenten van elke vereniging waar armen het woord nemen.

3.1. Beleidsparticipatie

In 2020 hebben we onze aanpak omtrent beleidsparticipatie veranderd. De aanleiding hiertoe bestaat uit 2 vaststellingen. Enerzijds bereiken we in onze thematische groepsbijeenkomsten slechts een beperkte groep van mensen. Anderzijds bereiken we in het onthaal per 2 weken gemiddeld 220 zeer diverse huishoudens. De ervaringen, belevingen, bevindingen, ... van deze mensen zouden een cruciale rol kunnen spelen in de signaalfunctie omtrent het armoedebeleid. Participatie aan een klassieke themawerking of dialoogtafel is voor deze groep mensen niet evident en impliceert veel drempels. En dus brachten we een kentering in onze aanpak: als klanten van de voedselverdeling moeilijk de stap zetten naar het klassieke aanbod omtrent beleidsparticipatie dan brengen we een alternatief aanbod op maat naar de voedselverdeling. Hierdoor werken we heel wat drempels weg en kunnen we de signalen van deze belangrijke groep alsnog capteren.

3.1.1. methodieken

Sinds 2020 gaan we in het kader van de beleidsparticipatie aan de slag met 2 diverse methodieken: groep actua+ en tafelgesprekken.

Groep actua +

De groep actua+ is de verzamelnaam voor de klassieke thematische groepsbijeenkomsten die we het afgelopen decennium in vzw SIVI organiseren. Deze groep bestaat uit een 12tal mensen die deelnemen aan de 2-wekelijkse bijeenkomsten. Het zijn mensen die al een hele tijd meedraaien ikv beleidsparticipatie en dus reeds heel wat ervaring hebben. Met deze groep bereiden we de tafelgesprekken voor het onthaal voor: afbakenen thema, opstellen vragenlijst, evaluatie traject, bespreking van de conclusies en de terugkoppeling naar het beleid. De groep actua+ is dus een belangrijke klankbordgroep ikv beleidsparticipatie.

In het voorjaar van 2020 ging de groep actua+ 5 keer door (13/1, 27/1, 10/2, 27/2 en 2/3). Tijdens deze bijeenkomsten kwam in eerste instantie het thema wonen aan bod (bespreking verslag woondialoog, nota kostendelend samenwonen en voorbereiding vragen omtrent wonen voor de tafelgesprekken in het onthaal). Vervolgens gingen we van start met het thema mobiliteit (bespreking mobiliteitsplan en opstellen bevraging voor de tafelgesprekken ikv de bespreking van de beleidsnota mobiliteit van schepen Watteeuw). Tussendoor werd ook een bijeenkomst gewijd aan het thema vrije tijd. Tenslotte behandelden we ook het thema afval en netheid (opstellen bevraging voor de tafelgesprekken ikv de bespreking van de beleidsnota van schepen Van Braeckevelt).

Tijdens de eerste coronagolf werden alle bijeenkomsten van de groep actua+ opgeschort (vanaf half maart).

In het najaar werd de groep actua+ terug georganiseerd. Dit gebeurde uiteraard conform alle veiligheidsvoorschriften (slechts 3 doelgroepleden met 1 begeleider). Er werd maandelijks 1 bijeenkomst gepland. Dit was op 20/10, 17/11 en 15/12. Deze bijeenkomsten kenden zeer uiteenlopende onderwerpen. Er werd gepeild naar de impact van de coronacrisis bij de deelnemers. Het project van het Gents Milieufrent rond kraantjeswater kwam aan bod. De nota's over afvalverwerking en mobiliteit die de 3 armoedeverenigingen hadden opgesteld voor de bevoegde

schepenen werden bekeken. En tot slot namen we de 3 scenario's van het wijkmobiliteitsplan voor de Dampoort onder de loep.

Warm onthaal: tafelgesprekken

Zoals eerder beschreven hebben we in 2020 geopteerd om een nieuwe methodiek omtrent beleidsparticipatie uit te werken die geënt is op de basishulp. Sinds januari 2020 organiseren we in het onthaal trajecten omtrent bepaalde thema's waarbij we in gesprek gaan met mensen die hun beurt afwachten in het onthaal van de voedselverdeling. We peilen naar hun ervaringen, belevingen, ... en trachten hieromtrent algemene lijnen en conclusies te formuleren die we kunnen signaleren aan het beleid.

In het voorjaar liepen 2 grote trajecten: wonen en mobiliteit. Half maart gooide de coronacrisis roet in het eten waardoor de ontmoetingsfunctie van het onthaal wegviel. Onze inspraaktrajecten werden tijdelijk stil gelegd. Tijdens deze periode capteerden we signalen ikv de coronacrisis. Van het moment dat de maatregelen het weer toelieten zijn we met de tafelgesprekken onmiddellijk overgeschakeld op een scenario dat coronaproof kon uitgewerkt worden. Zo slaagden we erin om de tafelgesprekken gedurende het grootste deel van de crisis verder te zetten. We behandelden doorheen de rest van het jaar de thema's afval en netheid, wonen, armoede, coronacrisis, een 2de traject rond mobiliteit, digitalisering, noodhulp, kraantjeswater en vrije tijd.

3.1.2. beleidsthema's

Thema: mobiliteit

In het voorjaar van 2020 ging vzw SIVI van start met de themawerking 'mobiliteit'. De eerste aanleiding was het participatietraject ikv het wijkmobiliteitsplan dat uitgerold werd in Sint-Amandsberg en Dampoort. Ikv dit participatietraject organiseerden we een eerste reeks tafelgesprekken (januari 2020). Ook de groep actua+, bestaande uit 12 experts met armoede-ervaring die reeds lang meedraaien in de themawerkingen zorgden mee voor de opstelling van de vragen, input en de uitwerking van de analyse. Zo werd mobiliteit binnen de wijk, maar ook wijkoverschrijdend onder de loep genomen. Er werd gepeild naar verplaatsingen, bereikbaarheid, verkeersknelpunten, leefkwaliteit, good practices en verkeersproblemen. In het totaal werden 93 individuen in een kwetsbare positie bevraagd in dit traject. Het gaat om een zeer diverse groep qua leeftijd, etnische origine, activering, ...

Begin juni 2020 pikten we de draad omtrent mobiliteit weer op. We hernamen onze tafelgesprekken omtrent mobiliteit en voegden ook het thema 'publieke ruimte' toe. Aan deze 2de fase namen 41 mensen in een kwetsbare positie deel.

De bevindingen uit beide trajecten werden geanalyseerd en samen met de bevindingen van Jong Gent in Actie in een nota gegoten die we tijdens een dialoogmoment (18/02) voorgelegd hebben aan schepen Watteeuw. Deze nota werd onderschreven door de 3 Gentse verenigingen waar armen het woord nemen: de Beweging van mensen met een laag inkomen en kinderen, de Zuidpoort, SIVI en hun

gezamenlijk project: Jong Gent in Actie. De nota werd eveneens toegevoegd aan het digitaal armoedegeheugen.

In het najaar boog de groep actua+ zich over de resultaten van het wijkmobiliteitsplan (de diverse scenario's die gedestilleerd werden uit de bevindingen) en de nota en het gesprek met schepen Watteuw.

Thema: wonen

Half februari hebben we een traject tafelgesprekken opgestart omtrent het thema wonen. Tijdens dit traject hebben we 64 huishoudens bevroegd omtrent hun woonsituatie. Het betreft 5 eigenaars, 38 huurders op de private markt, 15 sociale huurders, 3 daklozen, 1 huurder bij het SVK en 2 anderen (Vesalius en Kokoon vzw). Dit traject werd abrupt afgebroken door de aankondiging van de eerste lockdown.

Dit traject bevestigde de bevindingen die we al jaren aanklagen via de woondialoog: de torenhoge en grenzeloze huurprijzen én tegelijk de slechte woonkwaliteit op de private huurmarkt; de overheersende angst om op straat terecht te komen waardoor mensen geen klacht durven neerleggen, ... ; de grote nood aan klussenploegen voor allerlei kleine herstellingswerken; de grote nood aan hulp bij het zoeken naar een huurwoning; de alomtegenwoordige subtiele discriminatie op de huurmarkt; de lange wachtlijsten op de sociale huurmarkt; de vaststelling dat sommige sociale huurwoningen zeer slecht onderhouden zijn en dat herstellingswerken uitblijven of enorm duur zijn, enzovoort.

In het najaar namen we, samen met betrokken middenveldpartners, deel aan de woondialoogtafel georganiseerd door schepen Heyse (07/12) waar we onze bevindingen nogmaals gedeeld hebben.

Thema: afval en netheid

Toen we in het voorjaar van 2020 de vraag kregen om feedback te geven op de beleidsnota omtrent 'afval en netheid' van schepen Van Braeckvelt wilden we deze kans met 2 handen grijpen. Tenslotte is het een heikel thema dat heel wat Gentenaars bezighoudt.

In het voorjaar van 2020 had SIVI omtrent het thema 'afval en netheid' een inspraaktraject met de doelgroep ingepland. Zoals met heel wat andere inspraakmomenten gooide de coronacrisis roet in het eten. Onze themawerkingen en inspraaktrajecten werden tijdelijk stil gelegd. Van zodra de maatregelen het weer toe lieten werden de trajecten hervat.

We hielden ikv dit participatietraject in juni gesprekken met mensen in een kwetsbare positie in het onthaal van de sociale kruidenier. Ook de groep actua+, bestaande uit 12 experts met armoede-ervaring die reeds lang meedraaien in de themawerkingen zorgden mee voor de opstelling van de vragen, input en de uitwerking van de analyse. 46 individuen in een kwetsbare positie werden betrokken in dit traject. Het gaat om een zeer diverse groep qua leeftijd, etnische origine, activering, ... Verder vond in de Beweging eveneens een inspraaktraject plaats (groepsgeprek en individuele gesprekken). Bij de BMLIK werd de input van 25 mensen verzameld. Tenslotte werden ook in de

Zuidpoort signalen van individuen verzameld en gebundeld. Telkens lag de focus op de grote pijlers ikv het afvalbeleid preventie, sensibilisering, opruimen en handhaving kwamen aan bod.

De resultaten van bovenstaande trajecten werden geanalyseerd en vervat in een nota die een antwoord biedt op vragen die peilen naar de ervaringen van kwetsbare mensen omtrent gratis huisvuilzakken, afvalwerking, sensibilisering en het ophalen van grofvuil. Deze nota werd onderschreven door de 3 Gentse verenigingen waar armen het woord nemen: de Beweging van mensen met een laag inkomen en kinderen, de Zuidpoort, SIVI en hun gezamenlijk project: Jong Gent in Actie. Tijdens een dialoogmoment (08/07) werd de nota besproken met schepen van Braeckevelt. De nota werd eveneens toegevoegd aan het digitaal armoedegeheugen.

In het najaar boog de groep actua+ zich over de resultaten van de nota en het gesprek met schepen Van Braeckevelt.

Thema: coronacrisis

Toen half maart de coronacrisis hard toesloeg waren we genoodzaakt de tafelgesprekken en themawerking actua+ on hold te zetten. Net zoals bij de basishulp, bleven we qua beleidsparticipatie niet bij de pakken zitten. Van half maart tot en met eind mei verzamelden we - samen met de zuidpoort en de BMLIK - signalen omtrent de coronacrisis. Deze werden geanalyseerd, omgebogen tot corona-aanbevelingen die op hun beurt gebundeld werden in een nota. Deze nota werd besproken tijdens een dialoogmoment met het solidariteitsfonds, schepen Coddens en schepen De Bruycker op 11 mei.

Deze nota vormde eveneens de basis voor de aanbevelingen die de 3 Gentse verenigingen samen met KRAS en het solidariteitsfonds geformuleerd hebben ikv de werelddag van verzet tegen armoede (thema onderbescherming). Deze aanbevelingen werden verspreid naar de schepenen en het brede publiek.

Thema: digitalisering

In de periode februari tot midden maart namen we – net als 11 andere organisaties - deel aan een ICT-onderzoek georganiseerd door de Universiteit van Gent. Dit vragenlijstonderzoek had als doel om het ICT-bezit en de ICT-moeilijkheden van personen die leven in armoede in kaart te brengen. In kader van dit onderzoek werden gedurende 2 weken tafelgesprekken georganiseerd.

Uit de resultaten bleek dat inkomensarme personen significant vaker geen vaste computer, laptop of tablet, en geen internetverbinding hebben thuis omwille van financiële redenen dan niet-inkomensarme personen. Verder ervaren inkomensarme personen significant meer algemene moeilijkheden bij het gebruik van een computer en smartphone dan niet-inkomensarme personen. Bovendien ervaren inkomensarme personen ook significant vaker moeilijkheden bij het online regelen van praktische basiszaken die gelinkt zijn aan werk vinden, financiële tegemoetkomingen aanvragen en informatie vergaren, dan niet-inkomensarme personen.

Nav dit onderzoek overwegen we om in het onthaal een zitdag te organiseren door iemand met voldoende ICT-skills die mensen in een kwetsbare positie verder op weg kan helpen bij het gebruik van hun smartphone of laptop. Wordt vervolgd in 2021.

Thema: armoede

Op 1 september nam een medewerker van SIVI deel aan de bespreking van het armoedebelidsplan met schepen Coddens in de Zuidpoort. We leverden input omtrent de thema's waarover we reeds trajecten gelopen hadden: mobiliteit, wonen, ...

Thema: (kraantjes)water

In het najaar van 2020 sloegen vzw SIVI en het Gents Milieufrent de handen in elkaar voor een onderzoek (Tap het af) ikv het gebruik van kraantjeswater.

Het doel was mensen te sensibiliseren om over te schakelen van flessenwater naar kraantjeswater in het dagelijks gebruik. We werden geïnspireerd door het onderzoek van UA Antwerpen naar de houding van de Vlaming tegenover kraantjeswater en de schaarsheid aan sociaalwetenschappelijk onderzoek hierover. Dit onderzoek stelt dat de Vlaming kraantjeswater 'ongezonder en minder lekker' vindt dan flessenwater.

Het hoofddoel van dit onderzoek was enerzijds nagaan hoe mensen omgaan met het gebruik van kraantjeswater en anderzijds mensen bewust maken van de vele ecologische én economische voordelen van kraantjeswater en in het verlengde daarvan het gebruik van kraantjeswater promoten en de hindernissen hiervoor ontdekken, analyseren en onderzoeken.

In de maand november werden 42 huishoudens bevraagd. Na een eerste bevraging werd duidelijk dat er nog veel problemen met leidingen zijn die ervoor zorgen dat mensen in eerste instantie niet durven te drinken van het kraantjeswater. Dus vooraleer we kraantjeswater wilden aanprijzen, moesten we zorgen dat het water binnenshuis ook effectief drinkbaar is. Dit veranderde lichtelijk de koers van ons onderzoek: we moesten ervoor zorgen dat de situatie hiervoor gunstig is. Zo voerden we eveneens testen uit naar de kwaliteit van het drinkwater. Dit gebeurde enerzijds via teststrips en anderzijds gebeurde bij 5 gezinnen een grondiger onderzoek naar de drinkwaterkwaliteit door het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek. Tenslotte werd tijdens de groep actua+ een vorming omtrent kraantjeswater gegeven (GMF). Er werd uitleg gegeven over kraantjeswater, de drinkbaarheid, economisch en ecologisch voordeel en info over kwaliteit van leidingwater en hoe je loden waterleidingen kan herkennen.

Thema: noodhulp

Ikv het traject materiële hulpverlening (zie 3.4.2.) hebben we besloten om een bevraging te organiseren omtrent de aanpak van voedselverdeling. In de loop van de maand september werden in

totaal 32 interviews afgenomen. De bevraging spitste zich toe op professionaliteit, ontmoeting & sociaal contact, (extra) aanbod en bereikbaarheid. De bevindingen werden geanalyseerd en gebundeld in een nota die vervolgens werd verwerkt in het traject materiële hulpverlening.

Thema: vrije tijd

Vrije tijd blijft een belangrijk thema binnen de werking van vzw SIVI. 2-Maandelijks wordt één bijeenkomst actua+ gewijd aan dit thema. Tips en weetjes worden uitgewisseld, het vrijetijdsaanbod wordt bekend gemaakt, drempels om aan het vrijetijdsleven deel te nemen worden in kaart gebracht. We trachten eveneens input te leveren ter bevordering van de participatie van mensen in armoede aan het vrijetijdsaanbod.

Daarnaast organiseren we begeleide groepsuitstappen. Individuele deelname aan het vrijetijdsleven blijft voor sommige mensen, omwille van diverse redenen, een grote stap. Met deze uitstappen werken we die drempel weg.

Dit jaar vond er jammer genoeg slechts 1 bijeenkomst actua+ plaats die specifiek aan het thema Vrije tijd werd gewijd. Dit was op 17/02. Tijdens deze sessie hebben we het cultuurbeleid binnen Stad Gent besproken en hebben we gepolst naar mogelijke groepsuitstappen voor het voorjaar en de zomer. De groepsuitstappen stonden eveneens op een laag pitje. In totaal vonden in 2020 4 groepsuitstappen plaats.

3.2. Projecten

3.2.1. Renovatieproject 'Gent knapt op'

Ter situering

Niet iedereen die een woning bezit, zit er warmpjes in. Ondanks het wijdverspreide idee dat wie een eigendom bezit over kapitaal beschikt, vormt het hebben van een huis niet steeds een garantie tegen armoede. Sommige Gentse gezinnen kopen uit noodzaak een kwalitatief minderwaardige woning omdat ze op de huurmarkt geen betaalbare en degelijke woning vinden. Daarnaast is er een groep eigenaars die door omstandigheden (scheiding, ontslag, schulden, ...) betalingsproblemen krijgen. Ook zij kunnen hun kwalitatief ondermaatse woning niet aanpassen aan de huidige woonnormen. Doordat deze noodeigenaars hun renovatiewerken niet kunnen pre-financieren, mislopen ze ook alle renovatiepremies.

Om deze kwetsbare doelgroep alsnog hun woning te laten renoveren, werd in navolging van de projecten 'Dampoort knapT OP!' en 'Rabot knapT OP!' het project 'Gent knapt op' opgestart.

De grote speerpunten van deze renovatieprojecten op een rijtje

- Kandidaat-eigenaars moeten in het afgebakende bouwblok wonen. Dit zorgt voor een zekere nabijheid; dé noodzakelijk voorwaarde voor het opbouwen van vertrouwen, ontmoeting, groepsdynamiek, betrokkenheid van naburige diensten en organisaties en visibiliteit.
- De renovatieprojecten richten zich in eerste instantie tot noodeigenaars. Dit betekent dat de eigenaar in een kwalitatief ondermaatse woning woont én over onvoldoende middelen beschikt om te renoveren.
 - In kader van het project 'Gent knapt op' werd het doelpubliek uitgebreid met drie "nieuwe" doelgroepen:
 - Verhuurders: eigenaars van twee woningen: de woning waarin zij zelf gedomicilieerd zijn en één woonentiteit (studio/appartement/huis) die zij verhuren én die dringend toe is aan renovatie.
 - Noodeigenaars in mede-eigendomsituatie: eigenaars van een appartement in een appartementsgebouw, die naast kosten in hun eigen woongedeelte ook kosten hebben aan gemeenschappelijke delen van het gebouw die zij zelf niet kunnen financieren.
 - Senioren: 55-plussers die eigenaar zijn van een woning die kwalitatief ondermaats is en tevens toe is aan aanpassingen in functie van het ouder worden van de eigenaar.
- Of er sprake is van een beperkt inkomen wordt bepaald door het huidig inkomen te vergelijken met de budgetstandaard. Andere parameters als gezinssituatie, opleidingsniveau, gezondheid, schuld, leningslast, economische situatie, ... worden mee in rekening gebracht. De veiligheid, kwaliteit en energiezuinigheid van de woning worden in kaart gebracht door een woononderzoek van Domus Mundi vzw en Toezicht (stad Gent).

- Indien een eigenaar kan deelnemen aan het project, krijgt hij een tussenkomst ter beschikking van maximaal € 30.000 ter renovatie van zijn woning. Pas wanneer de eigenaar de woning verkoopt dient de tussenkomst van € 30.000 terugbetaald te worden aan het OCMW, eventueel met een deel van de meerwaarde. Ook wanneer de eigenaar zijn eigen woning zou gaan verhuren, of wanneer hij overlijdt en de gerenoveerde woning naar zijn erfgenamen gaat, dient de € 30.000 terug te keren naar het OCMW. Een eigenaar in een gelijkaardige situatie zal op dat moment over de tussenkomst kunnen beschikken om zijn woning te renoveren. Het betreft hier dus een rollend fonds waarbij overheidsgeld meermaals ten goede komt aan kwetsbare huishoudens.
- Gedurende het hele renovatieproces voorziet het project een intensieve begeleiding op sociaal vlak (vzw SIVI en/of Samenlevingsopbouw Gent vzw) en bouwtechnisch vlak (Domus Mundi vzw en de Energiecentrale).

Wat vooraf ging ...

In 2014 werd het proefproject 'Dampoort knapT OP!' in de Dampoortwijk gelanceerd. Het OCMW Gent stelde voor de renovatie van 10 dergelijke woningen € 300.000 ter beschikking. De verbouwingen zijn al enige tijd achter de rug. Het project behaalde resultaten om U tegen te zeggen. Dankzij de renovatiewerken werden de veiligheids- en gezondheidsrisico's in de woningen nagenoeg weggewerkt en daalde de gemiddelde EPC-waarde onder het Vlaamse gemiddelde. Zowel de woonkwaliteit als de energieprestatie van de woningen werden aanzienlijk verbeterd. Elke eigenaar werd ook maximaal begeleid bij het aanvragen van mogelijke premies wat een gemiddelde winst uit premies van € 9157 per gezin opleverde. Tenslotte slaagde het project erin om via outreachend werk en een proactieve rechtenbenadering de maatschappelijke posities van deze gezinnen te versterken.

In 2017 ging vzw SIVI, in samenwerking met OCMW Gent, stad Gent, Domus Mundi en Samenlevingsopbouw Gent vzw van start met Dampoort knapT OP! deel 2. 9 kandidaten werden geselecteerd en ondertekenden de overeenkomst. Vzw SIVI stond in voor de coördinatie, wervingscampagne, sociale begeleiding en community-werking van het project. Eind 2018 werd het project succesvol afgerond. Opnieuw behaalde het zeer positieve resultaten.

In 2018 – 2019 kende het project een eerste vervolg met het project Rabot knapT OP! waarbij 5 woningen gerenoveerd werden in de Rabotwijk. Vzw SIVI stond in voor de werving en selectie en in zeer beperkte mate voor de sociale begeleiding.

Gent knapt op

In 2019 ontving Stad Gent 5 miljoen euro aan Europese projectsubsidies voor het project 'Gent knapt op' voor de renovatie van 100 huizen in Gent. Het project werd geselecteerd uit 184 voorstellen vanuit het Urban Innovative Actions (UIA) programma dat innovatieve acties op vlak van duurzame stedelijke ontwikkeling ondersteunt. Aanvankelijk droeg 'Gent knapt op' de naam 'ICCARus' ('Improving housing

Conditions for CAptive Residents in Ghent’).

Van de 5 miljoen euro projectsubsidie is 3 miljoen euro voorzien voor het rollend fonds waarmee 100 woningen kunnen worden gerenoveerd. Het overige gedeelte van het budget wordt voorzien voor de intensieve bouwtechnische en sociale begeleiding, voor ondersteunend onderzoek en voor communicatie, projectmanagement en administratieve ondersteuning.

Gentse schepenen betrokken bij ‘Gent knapt op’ zijn Rudy Coddens, schepenen van Sociaal beleid & Armoedebestrijding, Gezondheid & Zorg, Seniorenbeleid en Financiën en Tine Heyse, schepenen van Milieu, Klimaat, Wonen en Noord-Zuid.

Het project richt zich op afgebakende projectgebieden in vier wijken in Gent: Dampoort-Sint Amandsberg, Muide-Meulestede-Afrikalaan, Rabot-Blaisantvest en de Brugse Poort. Kandidaat-eigenaars dienen in één van de vier afgebakende bouwblokken te wonen/verhuren.

De werving en selectie van 100 kandidaten voor ‘Gent knapt op’ werd in drie golven gepland. Van mei tot augustus 2019 en van september tot december 2019 werd in twee rondes op zoek gegaan naar in totaal 60 deelnemende noodeigenaars. Voorjaar 2020 zou er ruimte zijn voor de selectie van 40 eigenaars uit de drie nieuwe doelgroepen (cf. supra).

Het einde van het project werd voorzien in oktober 2021. Tijdens de lente van 2020 ging ons land in lockdown omwille van de covid-19 – epidemie en kreeg ook de voortgang van ‘Gent knapt op’ te lijden onder ernstige vertragingen (cf. infra). In het voorjaar van 2021 werd besloten om het project met 6 maanden te verlengen.

Partners in het project

‘Gent knapt op’ vormt een samenwerking tussen verschillende partners.

- De coördinatie van het project gebeurt door de Stad Gent en het OCMW Gent.
- Werving en selectie, sociale begeleiding en community-building worden voorzien door vzw SIVI (voor Dampoort-Sint Amandsberg en Brugse Poort) en Samenlevingsopbouw Gent (voor Muide-Meulestede-Afrikalaan en Rabot-Blaisantvest).
- Bouwtechnische begeleiding wordt geboden door Domus Mundi vzw en de Energiecentrale.
- Een onderzoeksgroep werd samengesteld door de Universiteit Gent, de KU Leuven en de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen.
- De projectsubsidie tenslotte wordt voorzien door de EU en het UIA-programma.

Overleg

Vzw SIVI nam actief deel aan de maandelijkse stuurgroep (overleg met de coördinatoren van de diverse organisaties) en het maandelijks veldwerkersoverleg (overleg met de sociale begeleiders).

Eerste wervingsperiode (mei – augustus '19)

Bekendmaking

Op 6 mei 2019 ging de eerste wervingsperiode van start waarbij vzw SIVI op zoek ging naar kandidaat-deelnemers in de wijken Dampoort-Sint Amandsberg en Brugse Poort. Zoals reeds vermeld werd in deze eerste wervingsgolf gezocht naar “reguliere” noodeigenaars en kwamen de drie “nieuwe” doelgroepen nog niet aan bod.

Zowel ter voorbereiding op deze wervingsronde, alsook tijdens de wervingsperiode zelf, werd door vzw SIVI volop ingezet op de bekendmaking van het project in de wijk. Bekendmaking gebeurde zowel bij bewoners zelf (o.a. door flyers te bussen bij buurtbewoners, uitleg op buurtevenementen, in scholen, bij handelaars,...) als bij intermediairen werkzaam in de deelnemende projectgebieden (o.a. tijdens wijkactieteams, bij Kind en Gezin, Werkpunt, buurtcentra, wijkcommissariaten, Groep Intro, vzw Jong en vele andere voorzieningen). In de buurt werden tevens zoveel mogelijk flyers en affiches (met scheurstrookjes met contactgegevens) verspreid.

Resultaten

In de wijk **Dampoort-Sint Amandsberg** werden in deze eerste wervingsronde 52 huishoudens bereikt. Van deze 52 kandidaatgezinnen werden uiteindelijk 4 kandidaten voorgelegd én geselecteerd door de bevoegde selectiecommissie voor projectdeelname. Onder de overige 48 kandidaten bevonden zich ook noodeigenaars die omwille van diverse redenen hun kandidatuur uiteindelijk niet indienden. Van alle aanmeldingen waren er 21 huishoudens van vreemde origine. Onder de 4 geselecteerde gezinnen is er één gezin van vreemde origine.

In de wijk **Brugse Poort** werden in deze eerste wervingsronde 52 huishoudens (gezinnen en alleenstaanden) bereikt. Van deze 52 kandidaten werden uiteindelijk 15 kandidaten voorgelegd aan en ook geselecteerd door de bevoegde selectiecommissie voor projectdeelname. Onder de overige 37 andere kandidaten bevonden zich nog meer noodeigenaars die omwille van diverse redenen hun kandidatuur niet indienden.

Aan alle 85 kandidaten die niet konden deelnemen (48 in Dampoort-Sint Amandsberg en 37 in de Brugse Poort) werd een gerichte doorverwijzing voorgesteld naar de Dienst Wonen voor een individuele opvolging omtrent hun renovatienoden en informatie over het aanbod aan subsidies, leningen en projecten. Enkele kandidaten gingen ook in op ons aanbod naar doorverwijzing naar het OCMW.

Evaluatie

Ondanks onze grote inzet naar bekendmaking bij intermediairen, werden slechts zeer weinig mensen door intermediairen naar ons doorverwezen. Mogelijks is dit te wijten aan de enorme tijdsdruk die vele diensten ervaren in hun werking. Door de grotere aanwezigheid van netwerken in de Brugse poort werden hier enkele noodeigenaars persoonlijk begeleid naar de werver. Dit was een belangrijke factor

om in de Brugse Poort voldoende dossiers op te bouwen.

Echte noodeigenaars leken in deze eerste ronde de weg naar het project moeilijk te vinden. Of dit te wijten is aan onvoldoende bekendheid van het project of een te hoge drempel, is onduidelijk. Veel van de aangemelde kandidaten bleken na een financieel- of woononderzoek over een te hoog inkomen of een “te goede” woning te beschikken. Dit uiteraard ondanks hun renovatienoden waarvoor we hen gericht doorverwezen.

In een poging onze beoogde doelgroep beter te bereiken werd daarom binnen vzw SIVI voor de tweede wervingsronde geëxperimenteerd met nieuwe methodieken om noodeigenaars te bereiken.

Tweede wervingsperiode (september - december '19)

Bekendmaking

Als gevolg van de minimale doorverwijzing van kandidaten door intermediairen in de eerste wervingsronde, werd in deze tweede periode maximaal ingezet op bekendmaking bij eigenaars zelf.

In de wijk **Dampoort-Sint Amandsberg** organiseerden we verschillende infomomenten voor huiseigenaars waar zij uitgebreide uitleg kregen alsook de getuigenis van een deelnemer uit voorgaande projecten ('Dampoort knapT OPI' 1 & 2). Ook gaf de wijkverantwoordelijke van 'Gent knapt op' er uitleg aan verschillende moedergroepen in buurtscholen en werd er een deur-aan-deur ronde gehouden waarbij in een deel van de wijk bij ieder huis werd aangebeld om 'Gent knapt op' persoonlijk bekend te maken en interesse te bevragen.

In de wijk **Brugse Poort** werd samen met koffiehuis Trafiek het project 66 ambassadeurs opgestart. Straat per straat werd een ambassadeur gezocht die fungeerde als initiatiefnemer en aanspreekpunt voor de bekendmaking van het project bij burens en straatbewoners. Tijdens een straat-infosessie nodigde een straatambassadeur zijn burens uit voor een drink en een laagdrempelig moment om zich te informeren over het project. Ook in de Brugse Poort werd een deur-aan-deur ronde gehouden.

Ondanks de hoofdzakelijke focus op eigenaars zelf, werden net als in de eerste wervingsronde ook deze keer verschillende intermediairen ingelicht en werd het project steevast herhaald op wijkoverlegmomenten. Op buurtevenementen (winterontbijt, infodag wijkcommissariaat,...) werden bewoners aangesproken en werden flyers overhandigd.

Resultaten

In de wijk **Dampoort-Sint Amandsberg** meldden in deze tweede wervingsperiode 59 huishoudens zich aan voor 'Gent knapt op'. Van deze groep werden 7 kandidaten voorgelegd aan het selectiecomité. Van alle aanmeldingen waren er 22 huishoudens van vreemde origine. Drie van de kandidaten voorgelegd aan de selectiecommissie waren van vreemde origine.

Van de 7 kandidaatgezinnen werden slechts 4 gezinnen door het selectiecomité weerhouden voor deelname. De 3 niet geselecteerde gezinnen werden gericht doorverwezen (Dienst Wonen, OCMW). Eén van de niet geselecteerde kandidaten meldde zich later aan voor een extra wervingsronde (cf.

infra). Drie van de vier weerhouden kandidaten waren gezinnen van vreemde origine.

In de wijk **Brugse Poort** meldden in deze tweede wervingsperiode 42 huishoudens zich aan voor ‘Gent knapt op’. Van deze groep werden 8 kandidaten voorgelegd aan het selectiecomité. Van alle aanmeldingen waren er 13 huishoudens van vreemde origine. Drie van de kandidaten voorgelegd aan de selectiecommissie waren van vreemde origine. Uiteindelijk bleven er 4 kandidaten over die konden deelnemen aan Gent Knapt op. 3 gezinnen van vreemde origine en 1 alleenstaande man konden deelnemen.

Net als in de eerste wervingsronde werden ook nu kandidaten die niet konden inschrijven voor het project gericht doorverwezen (Dienst Wonen, OCMW).

Evaluatie

In de wijk **Dampoort-Sint Amandsberg** wierp de focus op bekendmaking bij eigenaars zelf duidelijk vruchten af. Hoewel het project in het verleden reeds tweemaal in deze wijk doorging (‘Dampoort knapt OP!’ 1&2) en er nét een eerste wervingsronde van ‘Gent knapt op’ was doorgegaan, bereikten we in deze tweede ronde méér kandidaten dan in de eerste ronde. Ook de infomomenten met getuigenissen vormden een grote meerwaarde omwille van de uitwisseling onder buurtbewoners en de mix van mensen die we hiermee bereikten en konden samenbrengen.

In de wijk **Brugse Poort** was de reactie op de tweede flyer minder groot dan in de eerste wervingsronde. Het herhalen van het project bij intermediairen leverde niet het gehoopte resultaat op. Heel wat kandidaten haakten af of haalden de eindmeet niet. Tweede eigendom, woning te goed of een andere voorwaarde in het reglement, zorgden ervoor dat sommige dossiers de commissie niet haalden, hoewel de situaties in kwestie dikwijls nauw aanleunden bij die van noodeigenaars. De straatambassadeurs brachten wel een dynamiek op gang die tot een paar dossiers leidde (vooral 55+).

Ondanks de vele aanmeldingen haalden slechts weinig huishoudens de eindmeet in hun inschrijving voor ‘Gent knapt op’. Ook in de wijken Muide-Meulestede-Afrikalaan, Rabot-Blaisantvest, waar onze collega’s van Samenlevingsopbouw verantwoordelijk zijn voor het project, werden relatief weinig huishoudens geselecteerd voor deelname aan ‘Gent knapt op’.

Doel van het project was het ondersteunen van 60 “reguliere” noodeigenaars en 40 noodeigenaars uit “nieuwe” doelgroepen (cf. supra). Omdat na afloop van de tweede wervingsronde de verhoopte 60 “reguliere” noodeigenaars niet werden gevonden, werd beslist om begin 2020 een korte extra wervingsronde voor deze eerste doelgroep te organiseren (cf. infra).

Derde wervingsperiode: “nieuwe” doelgroepen (november – maart/april ‘20)

In het najaar van 2019 ging zoals gepland de derde wervingsronde van start. Voor deze ronde werd op zoek gegaan naar 40 eigenaars binnen de drie “nieuwe” doelgroepen: verhuurders, eigenaars in mede-eigendomsituatie en senioren. Voor deze drie groepen werd een aangepast reglement en voorwaardenkader uitgewerkt.

De wervingsronde werd georganiseerd door collega’s van de Dienst Wonen van de Stad Gent en

collega's van het OCMW Gent. De Dienst Wonen ging op zoek naar verhuurders en eigenaars in mede-eigendomsituatie. Het OCMW ging op zoek naar senioren.

Gezien de overlap in tijd met de tweede wervingsronde voor "reguliere" noodeigenaars, verwezen de wijkverantwoordelijken van vzw SIVI en Samenlevingsopbouw geïnteresseerde verhuurders, mede-eigenaars en senioren gericht door naar de collega's van de Dienst Wonen en het OCMW.

Als gevolg van de corona-crisis werd de deadline voor deze derde ronde verlegd van eind maart naar eind april 2020.

Bekendmaking

Ook de bekendmaking van deze wervingsronde viel onder de verantwoordelijkheid van de Dienst Wonen en het OCMW.

Net als voor de eerdere wervingsronde, werden ook nu flyers gebust en affiches opgehangen in de betrokken wijken. Tevens werden er infomomenten georganiseerd, werden intermediairen in de buurt geïnformeerd, werd er via handelaars- en seniorenmagazines bekendgemaakt, waren er gerichte acties zoals het aanschrijven van immo-kantoren en verenigingen van mede-eigenaars,...

Resultaten

Helaas bleef het gehoopte resultaat voor de nieuwe doelgroepen uit. Geschikte kandidaat-verhuurders werden niet gevonden door onze collega's van de Dienst Wonen. Binnen de groep van mede-eigenaars werd slechts één geschikte kandidaat gevonden.

Binnen de groep van senioren werd wél een groot aantal kandidaten bereikt door het OCMW. Voor deze groep werden uiteindelijk tien deelnemers geselecteerd.

Evaluatie

Ondanks een langdurige inschrijvingsperiode en inspanningen van onze collega's, werd slechts een fractie van de gehoopte 40 huishoudens gevonden binnen de "nieuwe" doelgroepen.

De redenen waarom de zoektocht naar vooral verhuurders en mede-eigenaars niet slaagde, zullen nog verder worden onderzocht bij de evaluatie van 'Gent knapt op'. De complexiteit van verhuur en mede-eigenaarschap en het navenante strikte en complexe reglement en voorwaardenkader voor deze groep spelen hierin wellicht een grote rol. Voor de groep van verhuurders bleek het gebrek aan vertrouwen tussen huurder en verhuurder dikwijls een rol te spelen. Huurders toonden zich vaak aarzelend of bang om hun verhuurder in te lichten over 'Gent knapt op' uit vrees hun huurwoning daardoor te verliezen. Mogelijks dient ook de bekendmaking bij en benadering van verhuurders en mede-eigenaars herbekeken te worden.

Als gevolg van het niet halen van het gewenste aantal deelnemers, werd – zoals vooraf ingecalculleerd – in een extra wervingsronde (cf. infra) verder gezocht bij de "reguliere" noodeigenaars om de vooropgestelde 100 huishoudens te vinden voor 'Gent knapt op'.

Extra wervingsperiode (eind februari – eind april '20)

Zoals eerder aangehaald werden – ondanks inspanningen in de eerste en tweede wervingsperiode – geen 60 huishoudens gevonden voor deelname aan ‘Gent knapt op’ voor de groep van “reguliere” huiseigenaars. Bovendien bleek reeds vóór het aflopen van de wervingsronde voor de “nieuwe” doelgroepen dat ook hier de gehoopte 40 huishoudens niet zouden worden gevonden.

Het project voorziet in een budget voor de renovatie van 100 woningen, en dus wierp de noodzaak van een extra wervingsronde zich op.

Om maximaal in te zetten op het halen van de gehoopte 100 huizen, werd vanuit de stuurgroep van ‘Gent knapt op’ besloten deze extra (en laatste) wervingsronde stadsbreed te organiseren. Dit in tegenstelling tot de eerdere wervingsrondes.

Bij het oorspronkelijke opzet van het project werd nauwgezet onderzocht welke Gentse wijken qua noden het meeste aanleunden bij het aanbod van ‘Gent knapt op’. Op basis hiervan werden afgebakende projectgebieden geselecteerd in de wijken Dampoort-Sint Amandsberg, Muide-Meulestede-Afrikalaan, Rabot-Blaisantvest en de Brugse Poort.

Door deze geografische restricties op te heffen zou het project de kans op het halen van de doelstelling vergroten.

Verder zou deze laatste inschrijvingsperiode in tegenstelling tot de eerdere wervingsrondes slechts twee maanden in plaats van vier maanden duren.

Bekendmaking

Anders dan in de voorgaande wervingsperiodes konden de wijkverantwoordelijken (zowel bij vzw SIVI als bij Samenlevingsopbouw) deze keer omwille van tijdgebrek niet meer intensief investeren in bekendmaking en proactieve werving. Intussen was reeds de sociale begeleiding van eerder geselecteerde gezinnen volop aan de gang en zou de verwerking van aanmeldingen vanuit de hele stad alle tijd vragen.

De wijkverantwoordelijken breidden hun focusgebieden echter wél uit. Voor vzw SIVI werden de eerder geselecteerde projectgebieden binnen de wijken Dampoort-Sint Amandsberg en Brugse Poort opgetrokken tot de volledige wijken. Ook Oostakker, Ledeberg-Gentbrugge en Macharius-Heirnis werden volledig ondergebracht onder de verantwoordelijkheid van vzw SIVI.

De Dienst Communicatie van de Dienst Wonen zorgde deze keer voor bekendmaking door opnieuw flyers te bussen en affiches op te hangen in de focuswijken en door enkele grote banners op zichtbare plaatsen in de focuswijken op te hangen. Ook organiseerde de Dienst Wonen enkele infomomenten in deze wijken. Verder werd informatie over ‘Gent knapt op’ geprint op placemats voor de Gentse sociale restaurants.

Twee weken vóór de aanmeldingsdeadline lanceerde de Dienst Wonen nog een Facebookoproep om zich aan te melden bij interesse voor ‘Gent knapt op’.

Tenslotte werden kandidaten die in eerdere rondes niet konden inschrijven omwille van de geografische restricties, actief door de wijkverantwoordelijken gecontacteerd nu een stadsbrede werking deelname voor hen wel toeliet.

Resultaten

In de wijk **Dampoort-Sint Amandsberg** meldden zich in deze laatste wervingsperiode 54 huishoudens aan voor 'Gent knapt op'. In de wijken Ledeberg-Gentbrugge waren dat er 28, in Oostakker 5, Bloemekeswijk 3, Mariakerke 1 en in Macharius-Heirnis 3. Van deze 95 aanmeldingen in totaal werd de kandidatuur van 11 gezinnen ingediend bij de selectiecommissie. Zij werden alle 11 geselecteerd voor deelname. Eén gezin haakte omwille van andere renovatiewensen uiteindelijk nog af.

Van alle 95 aangemelde huishoudens, waren er 30 van vreemde origine. Van de 11 geselecteerde gezinnen, waren er 2 van vreemde origine.

9 gezinnen werden er uiteindelijk toelaten om deel te nemen. 5 alleenstaande en 4 gezinnen waarvan 2 van vreemde origine.

In de wijk **Brugse Poort** meldden zich in de laatste wervingsperiode 54 huishoudens aan voor 'Gent knapt op'. 38 in het oorspronkelijk bouwblok (binnen de ring) en 16 uit Brugse Poort-Rooigem.

8 gezinnen werden er uiteindelijk toelaten om deel te nemen. 5 alleenstaande en 4 gezinnen waarvan 2 van vreemde origine.

Net als in de voorgaande wervingsrondes werden ook nu kandidaten die niet konden inschrijven voor het project gericht doorverwezen (Dienst Wonen, OCMW).

Evaluatie

Mede als gevolg van de stadsbrede aanpak en korte duur van deze laatste inschrijvingsperiode werden de wijkverantwoordelijken overspoeld door aanmeldingen.

Bovendien werd de bekendmaking via Facebook pas kort voor de deadline door de Dienst Wonen gelanceerd en meldden consulenten van Woonwiziers doorheen de hele stad op de valreep cliënten met renovatienoden aan. Wellicht drong bij velen (diensten en huiseigenaars) het naderen van de uiterlijke deadline voor 'Gent knapt op' stilaan door en werden gauw op de laatste knip nog aanmeldingen gedaan.

Daarbovenop ging ons land als gevolg van Covid-19 op 18 maart, kort na het begin van deze laatste wervingsronde, in lockdown en had dit ook op de werving de nodige impact (cf. infra).

Voor de wijkverantwoordelijken (vzw SIVI en Samenlevingsopbouw) was het alle hens aan dek om de vele aanmeldingen te verwerken. Het grote aantal aanmeldingen maakte het bovendien moeilijker om kandidaten met rust en zorg te ondersteunen bij hun twijfels over het project en bij het samenstellen van hun inschrijvingsdossier. De rol van sociale begeleider die we als wijkverantwoordelijken wensen op te nemen in dit project kwam daardoor dan ook onder druk te staan. Ook de sociale begeleiding van en community werking met deelnemers uit eerdere wervingsrondes diende voor een stuk te

wijken voor deze laatste inschrijvingsperiode die vanuit de projectleiding de hoogste prioriteit kreeg.

In totaal, over de verschillende periodes heen, werden uiteindelijk 87 deelnemers geselecteerd: 76 “reguliere” huiseigenaars, 10 senioren en 1 mede-eigenaar.

Werving in tijden van lockdown (Covid-19)

Zoals eerder vermeld ging kort na de start van de laatste wervingsperiode ons land in lockdown als gevolg van de corona-pandemie. Ook ‘Gent knapt op’ ondervond hiervan (tot op heden) een heuse impact.

Wijkverantwoordelijken konden niet meer bij mensen thuis of op kantoor uitleg geven over het project en moesten overschakelen naar telefonisch of mail-contact. Het bespreken van soms moeilijke persoonlijke situaties en van complexe aspecten van het project, werd daardoor een stuk minder evident. Voor een groot deel van ons doelpubliek is het rustig opbouwen van een vertrouwelijke band noodzakelijk om wantrouwen en onzekerheid jegens ‘Gent knapt op’ op te heffen. Deze band op afstand opbouwen vergde een stuk meer tijd en inzet van de wijkverantwoordelijken dan via live contact. Ook het sociaal en financieel onderzoek en de administratieve dossieropbouw via telefoon en mail vormde een grote uitdaging en was bijzonder tijdrovend. Bovendien deed de lockdown zich voor in de drukste van alle wervingsperiodes en was timemanagement sowieso reeds een uitdaging. Desondanks bereikten we in deze moeilijke periode een grote groep mensen en werden nog heel wat geschikte kandidaten gevonden.

Ook de woningonderzoeken konden als gevolg van de strenge corona-maatregelen lange tijd niet doorgaan waardoor kandidaten en ook wijkverantwoordelijken lang moesten wachten op antwoord of woningen al of niet in aanmerking kwamen voor ‘Gent knapt op’. Uitsluitel hierover kwam dikwijls pas nadat reeds veel tijd in het sociale en financiële luik was gekropen.

Pas na de ophef van de algemene lockdown konden woningonderzoeken (vanaf half mei) weer doorgaan. Omdat telewerk de norm werd, bleven wijkverantwoordelijken hoofdzakelijk via mail en telefoon in contact met kandidaten.

Als gevolg van de vele vertragingen die de laatste wervingsperiode opliep, werd de inschrijvingsdeadline met enkele weken verlengd waardoor er voor dossieropbouw iets meer tijd kon worden genomen. De deadline voor aanmelding bleef ongewijzigd.

‘Gent knapt op’ in werking

Sociale begeleiding

Naast de intensieve en tijdrovende opeenvolging van wervingsrondes, startten de wijkverantwoordelijken na elke inschrijvingsperiode ook de sociale begeleiding op van geselecteerde kandidaten uit hun focuswijken. Deze sociale begeleiding gebeurt in tandem met twee OCMW-

assistenten die beide volledig werkzaam zijn voor 'Gent knapt op'. Tot op heden wordt cliënt per cliënt gekeken wie van beide (vzw SIVI of OCMW) welk luik op zich neemt en hoe intensief deze sociale begeleiding wordt. Sociale begeleiding binnen 'Gent knapt op' gebeurt op maat en gaat van hoofdzakelijk besprekingen van de projectevolutie tot intensieve begeleidingen met frequente contacten en over verscheidene levensdomeinen.

Proactieve rechtenbenadering en eventuele budgetbegeleiding (advies, ondersteuning) worden integraal door de OCMW-assistent opgenomen.

De wijkverantwoordelijken van vzw SIVI volgen de volledige evolutie van deelnemers binnen het project op. Zij zorgen voor een vlotte communicatie tussen de deelnemers en de verschillende partners (OCMW, bouwtechnisch begeleider, woonwijzer,...), zorgen voor gerichte doorverwijzingen indien nodig (voedselondersteuning, opruimondersteuning, huiswerkbegeleiding,...), fungeren als vertrouwenspersoon binnen het project (vangen twijfels, vragen en klachten op en behandelen deze indien nodig) en zijn steeds bereikbaar in geval van vragen of problemen betreffende maar ook los van het hele traject van 'Gent knapt op'.

Ook als gevolg van Covid-19 moest de sociale begeleiding lange tijd noodgedwongen vanop afstand doorgaan. Tijdens de eerste, strenge lockdown hielden de wijkverantwoordelijken nauw telefonisch contact met alle reeds geselecteerde deelnemers en polsten zij regelmatig naar hun welbevinden. Specifiek in het kader van de lockdown en het virus, bevroegen we hun noden, tekorten, hulpvragen, toegang tot informatie en tot diensten (voedselondersteuning, initiatieven,...), en beleving van de maatregelen. Deze contacten deden velen van de deelnemers deugd en hielpen sommigen ook effectief vooruit (uitstel schuldenaflossing, voorzien laptop voor schoolgaande kinderen, voedselondersteuning,...). In de periode dat de maatregelen minder strikt waren werden er individuele huisbezoeken gedaan. Bij elke deelnemer werd één keer langsgegaan in het bijzijn van de OCMW-assistent. Verder werden er ook individuele huisbezoeken gedaan.

Afgelopen jaar werd ook een "sociale impactmeting" gehouden. De onderzoeksgroep van 'Gent knapt op' werkte een interview uit voor projectdeelnemers over de beleving van en verwachtingen omtrent 'Gent knapt op' op verschillende levensdomeinen. Deze interviews werden door de wijkverantwoordelijken (vzw SIVI en Samenlevingsopbouw Gent) in hun respectievelijke wijken afgenomen vóór de start van de renovatiewerken. Het interview vond plaats in de vorm van een individueel bezoek bij alle deelnemers. Na afloop van de werken zal een gelijkaardig interview worden afgenomen, dit keer door de medewerkers van de onderzoeksgroep zelf.

Community-building

Het community luik heeft nog het meest te lijden onder de crisis. Voor een deel van de deelnemers kon er een gemeenschappelijk moment ter ondertekening van hun contract worden georganiseerd. Voor een ander deel was dit niet mogelijk. Maandelijks sturen we een nieuwsbrief met informatie over het project, diensten die we kunnen aanbieden en dergelijke. Iedere deelnemer heeft ook een wegwerpfotoestel gekregen, de deelnemers fotograferen hun huis en hun deelname aan het project. In groepjes van vier, drie deelnemers en de wijkverantwoordelijken worden er af en toe wandelingen gemaakt. Dit zijn informele momenten, er kan gewoon gepraat worden, gedachten uitgewisseld

worden, zo leren de deelnemers elkaar kennen. In Dampoort / Sint-Amandsberg gaat er een Doorgeef-Ringmap rond tussen de deelnemers, in de map staan vragen over wonen, de wijk, het huis, mogelijkheid tot tekeningen. Deze map zal twee keer rondgaan, iedere deelnemer geeft de map door aan een andere deelnemer. In de Brugse Poort maken we voorbereidingen om podcastreeks te maken over wonen in de Brugse Poort anno 2020-2021.

Deze podcast kadert binnen dit lokaal verbinden met elkaar. Lokaal, maar universeel als een huis. “Ik zoek een stad, en daarin een dorp, en daarin een huis, een kamer, waarin een tafel, waaronder een stoel, en op die stoel, een mens.” Een mens zou er poëtisch van worden.

Deze podcast piept binnen in 9 huizen, 9 kamers, en bij minstens 9 mensen. Samen wonen hun verhalen in één huis, waarin de luisteraar mag thuiskomen en verdwalen. We ontmoeten deelnemers van Gent Knapt Op, in een hernieuwde relatie met hun woning en misschien ook met hun leven. Een positief vertrekpunt, dat het alvast goed mag gaan.

Daarnaast organiseren we ook een ophaalroute om afval op te halen en naar het containerpark te gaan. Veel mensen kampen met plaatsgebrek door teveel aan materiaal of slagen er niet in om hun afval naar het containerpark te brengen. (keuzestress, te grote hoop, gebrek aan vervoer, onduidelijkheid over sorteerregels). Per camionetterit neem ik een andere deelnemer mee die moet helpen sorteren in het containerpark en helpen inladen bij de deelnemers. Door die manier is er ook een vorming over recyclen op een praktische manier, is er een community-ontmoeting bij elke deelnemer omdat de co-piloot samen hun afval inladen in de camionette. Zo weten ze waar ze wonen en is er een spontane uitwisseling in het samen iets doen.

De eerste rit in de Brugse Poort haalden we 3 volle camionette op en stopten we langs 10 gezinnen. De tweede rit 1 volle camionette en passeerden we langs 9 gezinnen. (zie bijlage)

Er was ook 1 deelnemer van de BP van het 55+ kader die klusjes wou doen bij andere deelnemers.

Zo ging Katrien langs bij Lien om de brievenbus op te hangen.

Met Kerstavond werden er gratis maaltijden verdeeld vanuit het restaurant Woest (Brugse Poort). 11 gezinnen gaven aan hier gebruikt van te maken. 2 deelnemers namen maaltijden mee voor anderen omdat ze zelf niet de maaltijden konden ophalen.

Met nieuwjaar verdeelden we kaartjes. Iedereen kreeg 2 kaartjes, 1 kaartje van Bart of Jakob en 1 kaartje met het adres erop van een andere deelnemer.

Renovatie

Opnieuw als gevolg van Covid-19, liepen ook de start én de voortgang van de renovatiewerken heel wat vertraging op. Initieel zouden de werken bij de eerste deelnemers voorjaar 2020 starten en zouden die bij volgende deelnemers vlot volgen. Tijdens de lockdown konden aannemers echter geen werken uitvoeren noch woningen bezichtigen voor de opmaak van offertes. Ook op externe werven liepen aannemers ernstige vertragingen op waardoor de vertragingen voor ‘Gent knapt op’ uiteindelijk tot enkele maanden zouden oplopen.

Een tweede belemmering van een vlotte opstart en voortgang van de renovatiewerken was/is er door de voorwaarden omtrent offertes. Als grootschalig Stadsproject dient 'Gent knapt op' voor iedere renovatie minimaal twee offertes van aannemers op te vragen alvorens met een aannemer in zee te gaan. Van bij de start bleek het moeilijk om voldoende aannemers bereid te vinden offertes te komen opmaken. Door de lockdown werd dit probleem bovendien nog groter.

Uiteindelijk konden pas in najaar 2020 de renovatiewerken bij een deel van de deelnemers uit de eerste wervingsronde starten. Tot op heden werd geen enkel renovatieproject volledig afgerond.

Toekomst

Doel van het project was het renoveren van 100 woningen: 60 woningen van "reguliere" noodeigenaars en 40 woningen van eigenaars uit "nieuwe" doelgroepen.

Hoewel het project finaal deze doelstelling niet haalde, kwamen we met 87 deelnemers dichtbij het gehoopte resultaat en werden maar liefst 77 "reguliere" noodeigenaars gevonden voor deelname. Bovendien meldden in totaal heel wat meer noodeigenaars zich aan voor het project dan er uiteindelijk ook effectief konden deelnemen (dit als gevolg van restricties binnen het voorwaardenkader of persoonlijke keuzes van eigenaars).

Terugblikkend op de wervings- en selectieperiode kan dus geconcludeerd worden dat er zeker een doelpubliek is voor een project als 'Gent knapt op'. Ook een grondige tussentijdse evaluatie toonde duidelijk de zin en meerwaarde van het project.

Naar alle waarschijnlijkheid zal OCMW Gent vanaf 2021 een gelijkaardig aanbod als dat van 'Gent knapt op' opnemen in haar reguliere werking en zullen er elk jaar 50 woningen van noodeigenaars gerenoveerd worden. Gesprekken hierover zijn volop aan de gang bij het OCMW. Herwerken van het reglement en voorwaardenkader, werken met "nieuwe" doelgroepen, evalueren van wijze van bekendmaking, werving en selectie, eventuele geografische restricties,... zullen allemaal aan bod komen bij het uitwerken van dit reguliere aanbod.

Binnen het huidige project 'Gent knapt op' zal – nu de werving en selectie voorbij zijn – de komende periode volop in het teken staan van renovatie, sociale begeleiding en community-werking. Dit alles evenwel met de beperkingen en vertragingen die de corona-maatregelen ons nog een tijd zullen opleggen. In het kader hiervan zal de projectleiding samen met de UIA (cf. supra) bekijken of een eventuele verlenging van het project mogelijk is om onze deelnemers, zowel bouwtechnisch als sociaal, voldoende en tot het einde van het renovatietraject te kunnen begeleiden.

3.2.2. Project Rechtenwijzer

Ter situering

Het project Rechtenwijzer wordt gefinancierd door OCMW Gent in het kader van 'projecten in de strijd tegen armoede en kinderarmoede: proactieve rechtenbenadering'. Met dit project wensen we sterker in te zetten op een proactieve rechtenbenadering. Het is jammer genoeg een feit dat kwetsbare gezinnen onderbeschermd kunnen zijn. Dit betekent dat zij niet alle rechten of sociale voordelen opnemen waarop zij recht hebben. Verschillende oorzaken kunnen hiervoor aangeduid worden zoals de complexiteit van de materie (in Gent alleen al zijn er ongeveer 151 sociale rechten), zodat niet alleen de doelgroep maar ook de hulpverleners door de bomen het bos niet meer zien. Daarnaast zorgen de uiteenlopende aanvraagprocedures, de administratieve opvolging enz. voor drempels bij het bekomen van deze rechten.

Met het project Rechtenwijzer wensten we wijkgericht te zoeken naar een oplossing. De uitwerking gebeurde in nauwe samenwerking met het lokaal welzijnsbureau van Sint-Amandsberg en de buurt partners van het wijkatelier 'kwetsbare groepen en voorzieningen Sint-Amandsberg / Dampoort'. Dit wijkatelier, onder leiding van het lokaal welzijnsbureau, verenigt 11 dienst- en hulpverlenende organisaties uit de wijk. De wil om samen te werken aan een proactieve rechtenbenadering vormt de basis van deze werkgroep. Een uitstekend vertrekpunt dus om met hen deze uitdaging aan te gaan.

De medewerker van vzw SIVI stond voor de uitdagende taak om enerzijds een instrument te ontwikkelen dat zowel door de hulpverlener als de hulpvrager kan gebruikt worden. Dit instrument moet voor de betrokkenen een informatieve waarde hebben en de kwetsbare gezinnen begeleiden in het ondernemen van actie. Anderzijds zoekt dit project naar een betere samenwerking op vlak van proactieve rechtenbenadering tussen de verschillende partners in de wijk. Gezinnen met kinderen tussen 0 en 18 jaar vormen de doelgroep. De focus ligt hierbij voornamelijk op gezinnen die geen actief dossier bij het OCMW hebben.

Het project ging van start in april 2019. In dat jaar werd, in nauwe samenwerking met het wijkatelier, gezocht naar een geschikt instrument. In een eerste fase werd de mogelijkheid van een digitaal instrument bekeken. Omwille van financiële redenen werd deze piste in het najaar definitief losgelaten. Dit had enkele gevolgen o.a. een inkrimping van het aantal te onderzoeken sociale rechten. Ondertussen werd een alternatief uitgewerkt, dat aan een aantal eisen diende te voldoen. Het moest een informatieve waarde hebben voor zowel de hulpverlener als de kwetsbare burger, laatstgenoemde kon een actieve rol opnemen in zijn of haar rechtenonderzoek, de complexe materie diende overzichtelijk te zijn, zonder te veel aan informatieve waarde in te boeten. En het rechteninstrument kon flexibel ingezet worden (afhankelijk van beschikbare tijd, missie,... van de wijkpartners) Eind 2019 kreeg het concept van 3 rechteninstrumenten vorm (de infofiches voor begeleiders, de stroomdiagrammen voor begeleiders en de rechtenkaft). Dit alles werd definitief uitgewerkt in het voorjaar van 2020.

Aanpak

De rechteninstrumenten kregen, in afstemming met het OCMW, hun definitieve vorm. De hulpverlener, die een rechtenonderzoek wenst op te starten, kan vanaf dan beroep doen op:

- Infofiches
Deze infofiches werden uitsluitend opgesteld voor de begeleiders en bevatten uitgebreide info over de 16 geselecteerde rechten, onderverdeeld in 6 levensdomeinen.
Ze hebben vaste onderdelen. Je kan er nalezen wat het recht inhoudt, welke de voorwaarden zijn, hoe je het kan aanvragen en waar je nog meer info vindt.
- Stroomdiagrammen
De stroomdiagrammen werden opgemaakt om per levensdomein snel een zicht te krijgen op het aantal rechten waar men mogelijks recht op heeft. Dit wordt ook enkel gebruikt door de hulpverlener. Door de persoon enkele vragen te stellen m.b.t. inkomenssituatie, kan men mogelijke rechten afleiden.
- De rechtenkaft
Na een eerste rechtenonderzoek (d.m.v. gebruik van het stroomdiagram en infofiches) wordt de rechtenkaft opgemaakt. In deze kaft worden alle rechten, waarvoor men in aanmerking kan komen, meegegeven aan de participant. De kaft bevat volgende standaarddocumenten:
 - Het infoblad met info over de mogelijkheden van de rechtenkaft.
 - De opvolgkaart 'Mijn acties' heeft 2 functies. Enerzijds noteert de begeleider en of participant hier welke stappen hij / zij ondernomen heeft per recht. Anderzijds dient men als begeleider ook altijd de reikwijdte van zijn / haar rechtenonderzoek te noteren. Heeft men slechts 1 recht of alle rechten binnen 1 levensdomein, of verschillende of alle levensdomeinen onderzocht. Dit dient hier duidelijk vermeld te staan. Wanneer de participant bij een andere dienst of organisatie terecht komt, weet men perfect wat nog onderzocht moet worden en wat niet.
 - 'mijn notities'. Hier kan zowel de begeleider als participant info noteren (to do's,...).
 - De doorverwijskaart. Enkel de begeleider vult deze kaart in als hij / zij de burger wenst door te verwijzen naar een andere dienst. Op de achterzijde van deze kaart kan de reden verduidelijkt worden.
 - De rechtenfiches. Deze fiches informeren de gebruiker over de rechten en welke stappen men moet ondernemen om ze aan te vragen.

Deze rechtenkaft komt dan in het bezit van de deelnemer. Hij/zij wordt als het ware dossierbeheerder. Men heeft beslissingsrecht over wat men ermee doet en bij welke andere diensten of organisaties men wil langs gaan. Hij / zij kan zelf actie ondernemen of zich laten begeleiden door hulpverleners in de buurt.

Binnen het kader van het project werd eveneens een registratiedocument opgemaakt om de gevraagde resultaten bij te houden.

De coronapandemie strooide in het voorjaar eveneens roet in het eten. Door de volledige lockdown was het niet mogelijk om een rechtenonderzoek bij de gezinnen op te starten. Wel werden wachtenden in het onthaal van de voedselondersteuning warm gemaakt voor dit project.

Vanaf juni kon de begeleider van vzw SIVI eindelijk van start gaan. In een eerste fase werd al snel duidelijk dat veel geïnteresseerden uit het onthaal, reeds een actief dossier bij het OCMW van Sint-Amandsberg hadden. Uit het rechtenonderzoek bleek daarenboven dat de proactieve rechtenbenadering van het lokaal welzijnsbureau zijn vruchten afwerpt. M.b.t. de geselecteerde 16 rechten konden we zeer weinig betekenen. We merkten wel op dat een aantal van deze gezinnen met andere vragen en noden zaten. Deze vragen situeerden zich vooral op het vlak van vrije tijd en administratie. In de mate van het mogelijke werden deze vragen opgenomen. Ten aanzien van de doelstellingen van het project besloten we in de zomer selectief mensen te contacteren. Vanaf dan richten we ons hoofdzakelijk op gezinnen, die via doorverwijzing door Kind en Gezin bij de voedselondersteuning terechtkomen. Daarnaast kwam ook een rechtstreekse doorverwijzing door de verpleegsters van Kind en Gezin goed op gang. Bij deze gezinnen konden we veel meer van de 16 geselecteerde rechten verzilveren.

Naast het opstarten van het rechtenonderzoek, werd eveneens het kader van het lokaal samenwerkingsverband uitgetekend. Binnen het wijkatelier kwam men tot volgende mogelijke rollen die men als buurt partner kon opnemen: rechten onderzoeker, aanspreekpunt voor één of meerdere rechten, toeleider en het up to date houden van de rechten info. In het najaar namen volgende buurt partners volgende rollen op:

vzw SIVI	rechten onderzoeker, actualiseren van rechten info
OCMW Sint-Amandsberg	aanspreekpunt (hoofdzakelijk levensdomein inkomen)
Woonwijzer	aanspreekpunt (levensdomein wonen)
Werkpunt	toeleider
Kind en Gezin	toeleider
Brugfiguur (Sint-Janscollege Heiveld)	rechten onderzoeker
Straathoekwerk	rechten onderzoeker
WGC Kapellenberg	rechten onderzoeker
vzw jong	rechten onderzoeker

Een aantal buurtpartners besloten geen rol op te nemen zoals Buurtwerk, Verbindingsteam en LDC Wibier. Deze keuze werd ingegeven door o.a. de missie of de doelgroep van de organisatie, die geen raakpunten vertoonde met de doelstellingen van het project.

Resultaten

Eind december had de rechten onderzoeker van vzw SIVI **27 gezinnen** begeleid, bestaande uit **49 volwassenen en 69 kinderen**.

Het profiel van deze gezinnen ziet er als volgt uit:

samenlevingsvorm	10 alleenstaand	17 samenwonend		
migratieachtergrond ¹	8 gezinshoofden in België geboren	19 gezinshoofden niet in België geboren		
bron van inkomen	3 via sociale bijstand ²	14 via sociale zekerheid ³	7 via arbeid	2 geen inkomen, 1 inkomen onduidelijk
Actief dossier bij OCMW	11 wel	16 niet		

Overzicht van het rechtenonderzoek bij **de 11 gezinnen met een actief dossier bij het OCMW**

- Rechten opgenomen voor het rechtenonderzoek

(Equivalent) Leefloon	3
Aanvullende financiële hulp	2
geen	1
Inschrijving sociale huisvesting	8
Korting De Lijn	6
Korting NMBS	6
Sociaal tarief voor elektriciteit en of aardgas	2
Sociaal tarief voor internet en telefonie	1
Sociaal tarief voor water	3
Sociale kruidenier	9
UiTPAS (aan kansentarief)	5
Verhoogde tegemoetkoming	9
Eindtotaal	55

¹ In het begin van de registratie werden mensen met een migratie-achtergrond als volgt omschreven: personen die niet in België geboren zijn, of doordat 1 ouder of 2 grootouders niet in België zijn geboren en naar België zijn geëmigreerd. We merkten bij de doelgroep dat dit stigmatiserend kon overkomen. Sommige personen met geëmigreerde ouders antwoorden fier "geboren en getogen in Gent". Deze ruime omschrijving werd los gelaten. Het criterium al of niet in België geboren zijn werd vanaf dan gekoppeld aan een migratieachtergrond.

² sociale bijstand: de belangrijkste sociale uitkeringen zijn leefloon, Inkomensvervangende tegemoetkoming/Integratietegemoetkoming, gewaarborgde of verhoogde gezinsbijslag (ook groeipakket), Tegemoetkoming hulp aan bejaarden).

³ sociale zekerheid: de belangrijkste vergoedingen zijn werkloosheid, ziekte – en invaliditeitsvergoedingen, arbeidsongevallen en beroepsziekten.

- Aantal onderzochte rechten: 21
- Aantal rechten opgenomen na het rechten onderzoek:

Sociaal tarief voor internet en telefonie	1
---	---

- Andere resultaten:

Levensdomein energie / telecommunicatie	aantal
rechtzetting sociaal tarief voor elektriciteit en of aardgas	1
refurbished PC	1
Levensdomein gezin	
aanvraag COVID-19 toeslag	1
foutieve uitbetaling groeipakket recht gezet	1
geboortegeschenk mutualiteit t.w.v. 550€	1
Levensdomein inkomen	
aanmaken van Edenred account zodat het gezin ecocheques kan opnemen.	1
Levensdomein vrije tijd / mobiliteit	
gratis Hello Belgium rail pas	2
inschrijving 't Stoofken oudejaarsavond	1
inschrijving theater klein festijn	2
Levensdomein wonen	
actualisatie Volkshaard	1
inschrijving huuringent	1

Deze cijfers tonen aan dat gezinnen met een actief dossier bij het OCMW (hoofdzakelijk Sint-Amandsberg) zeer goed scoren qua rechtenuitputting. Daarnaast hebben een aantal van deze gezinnen wel specifieke noden. Deze bevinden zich vooral op het vlak van vrije tijd. Een aantal van deze gezinnen kan extra ondersteuning gebruiken bij de toeleiding naar het vrijetijdsaanbod. Daarnaast kampten ze vooral met administratieve vragen waarmee ze moeilijker ergens terecht konden. (bijv. men had de laatste maanden minder kindergeld ontvangen,...)

Overzicht van het rechtenonderzoek bij de **16 gezinnen zonder actief dossier bij het OCMW**:

- Rechten opgenomen voor het rechtenonderzoek:

Huursubsidie	1
Inkomenstarief voor kinderopvang	2
Inschrijving sociale huisvesting	7
Korting De Lijn	6
Korting kinderopvang OCMW	1
Korting NMBS	3
Sociale kruidenier	12

UiTPAS (aan kansentarief)	3
Verhoogde tegemoetkoming	5
Winterpremie voor budgetmeter aardgas en of elektriciteit	1
Eindtotaal	41

- Aantal onderzochte rechten: 44
- Aantal rechten opgenomen na het rechten onderzoek:

Inschrijving sociale huisvesting	2
Korting De Lijn	2
Sociale kruidenier	2
Verhoogde tegemoetkoming	4
Eindtotaal	10

- Andere resultaten:

Levensdomein energie / telecommunicatie	aantal
aanvraag digipakket (OCMW)	1
refurbished PC	1
Levensdomein gezin	
aanvraag vroedvrouw	1
doorverwijzing babytheek van Gentse Spruiten vzw.	1
rechtzetting betaling sociale toeslag (groeipakketuitbetaler) met terugwerkende kracht.	1
sociale toeslag (groeipakketuitbetaler) op basis van huidig inkomen	1
Levensdomein inkomen	
financiële tussenkomst via Hulpfonds van de koningin	2
hulp bij administratie ziekteuitkering via mutualiteit, dat uiteindelijk werd toegekend	1
ondersteuning door OCMW als beginnend zelfstandige	1
opleg bij werkloosheidsvergoeding door OCMW	1
traject opgestart bij Werkpunt	1
Levensdomein vrije tijd / mobiliteit	
2 proefsessies voetbalclub VC Zwijnaarde	1
deelname aan themagroep SIVI	1
gratis Hello Belgium rail pas	1
inschrijving 't Stooften oudejaarsavond	1
terugbetaling sportmateriaal kinderen	1
vakantie via Horizont vzw Centerparcs Lommel	1
Levensdomein wonen	
doorverwijzing Woonwijzer	1
inschrijving Huur in Gent	1

Uit dit cijfermateriaal kunnen we concluderen dat gezinnen, die niet actief begeleidt worden door een lokaal welzijnsbureau, onderbeschermd kunnen zijn. De onderbescherming ligt voornamelijk op het vlak van gezondheid: recht op betaalbare gezondheidszorg, betaalbare voeding. Uit de andere resultaten blijkt dat deze gezinnen vooral nood hebben aan extra financiële ondersteuning. Deze gezinnen kampen vaak met achterstallige facturen wat bij velen tot stressvolle situaties leidt. Daarbovenop kennen ze onzekerheid op verschillende vlakken (dreigende uithuiszetting, onzeker of te laag inkomen,...)

Deze gezinnen hebben vaak ook gemeenschappelijk dat ze het Nederlands niet goed machtig zijn, waardoor hun administratieve opvolging zeer moeizaam verloopt. Ze hebben nood aan begeleiding op maat. Daarnaast zien we ook dat de interesse voor vrijetijdsbeleving groot is, zeker voor de kinderen. De weg naar het aanbod verloopt echter zeer moeizaam.

Toekomst

Het project wordt afgesloten op 31/03/2021. Alle nog lopende begeleidingen zullen tegen midden maart afgerond worden. De signalen en beleidsaanbevelingen worden eind maart aan de bevoegde instantie overgemaakt. De eindevaluatie wordt ten laatste eind mei ingediend.

3.2.3. Wijkbudget Scheldeoord

Ter situering

Wijkbudget Gent voorziet in totaal 6,25 miljoen euro om Gentenaars en Gentse organisaties en ondernemers van budget en ondersteuning te voorzien om hun ideeën te verwezenlijken. Het gaat over ideeën die de wijk beter maken, voortkomend uit specifieke noden in de wijk, ideeën die samen uitgevoerd kunnen worden. Voor Sint-Amandsberg is er 350.000 euro voorzien. Om kwetsbare Gentenaars te ondersteunen in het formuleren en indienen van ideeën, werd aan SIVI gevraagd om een traject aan te vatten in de sociale woonblokken van het Scheldeoord.

Wijkbudget wordt georganiseerd in 4 fases: 1. idee, 2. plan, 3. project, 4. uitvoering. De eerste fase vond plaats tussen september en december 2020.

Fase 1

Tijdens de eerste fase organiseerde SIVI een behoeftebevraging in Scheldeoord. We voerden gesprekken met:

1. Barbara Callewaert en Stijn Wastyn, sociaal-artistiek traject Echo's uit de wijk
2. Roel Van Hoecke, café De Roos
3. Nadine Rombout, buurtwerker
4. Johan Geldof, sociaal regisseur
5. Nuray Eyri, verantwoordelijke huistaakbegeleiding
6. Amaury Guellec, Jong Gent in Actie
7. Jona Vanhelsuwé, vzw Wallin'
8. Anja Vangelder, soepbedeling
9. Sarah De Grauwe, OCMW
10. Maya, straathoekwerker
11. Ourdia Tabloet, buurtbewoonsters
12. Sil Gheysens, jongerenwerker
13. 4 oudere en actieve bewoners (via Sarah)
14. Kissy
15. Valerie
16. Bram Van Laeken, opruimer Emile Moysonlaan

17. Tim Peeters, architect Directeurswoning

18. Kathy, Buurthuisje

- We namen deel aan het WAC team om het traject voor te stellen aan de verschillende buurtpartners.
- We organiseerden een Repair Café op 9 oktober, dit viel samen met het mobiel containerpark. We hadden een korte vragenlijst opgesteld en bevroegden een twintigtal bewoners.
- We gingen van deur tot deur, en belden aan bij alle bewoners van de twee Scheldeoordblokken en de margarineblok.
- We plaatsten een oproep in het buurtkrantje dat gepubliceerd werd door Buurtwerk. We maakten, en deelden een filmpje specifiek gericht op Scheldeoord via sociale media.

Op basis van deze gesprekken dienden we 15 ideeën in voor het Wijkbudget:

1. Scenografie Scheldeoord
2. Wasserette-buurt-plek
3. Dieren(Wolters)park
4. Boerenmarkt Scheldeoord / Wolterslaan
5. Boodschappendienst Scheldeoord
6. Activiteiten voor kinderen
7. Gemeenschappelijke eetplaats, sociaal restaurant Scheldeoord
8. Plek voor ontmoeting, medische diensten en hulp in de blokken
9. Doe-Dagen en ruilen
10. Sportvoorzieningen
11. Muziekstudio
12. Speeltuig Wolterspark
13. Intergenerationele en interculturele activiteiten en een speeltheek
14. Lichtfeest en deurverlichting in het Scheldeoord
15. Sociaal-artistisch traject rond het Scheldeoord

Al deze ideeën werden administratief goedgekeurd en zitten momenteel in fase 2. We zijn er in geslaagd om 15, wat toch veel is, ideeën aan te leveren. Maar de strikte Covid-maatregelen bemoeilijken het bereiken en betrekken van kwetsbare bewoners. Vanuit Wijkbudget wordt er een maand langer voorzien voor de tweede fase wegens Covid-19.

Fase 2

In fase 2 blijft SIVI (tot juni 2021) verantwoordelijk voor de betrokkenheid van mensen in armoede in de projecten rond Scheldeoord. Voor de coördinatie van kwetsbaren tijdens de uitvoering is vooralsnog onduidelijkheid. SIVI werd gevraagd kwetsbare wijkbewoners te bereiken en te engageren voor projecten. De ingediende ideeën worden in fase 2 omgevormd tot een plan, samen met wijkbewoners wordt een concreet dossier geschreven en engagementen worden vastgelegd. Het organiseren van een dialoogkamer, het vormen van werkgroepjes en het uitschrijven van dossiers staat op de agenda.

Overleg

Naast de genoemde overleggen in het kader van de behoeftebevraging werd er ook eenmaal overlegd met de wijkregisseur en eenmaal met de wijkregisseur en sociaal regisseur.

Toekomst

In 2021 gaan we aan de slag met de ingediende ideeën. Het is de bedoeling om samen met de betrokken buurtbewoners een projectvoorstel uit te schrijven, om de kwetsbare groepen te blijven ondersteunen, zodat de plannen realistisch zijn om daarna gerealiseerd te kunnen worden. Er is nog een terugschakeling gepland met de wijkregisseur en de buurtpartners om te kijken hoe we de doelgroep optimaal kunnen begeleiden zodat die gans het traject mee aan boord blijven van een project. In april wordt het ontwerp van het nieuwe Wolterspark voorgesteld. Op dit event worden de verschillende ideeën van het wijkbudget rond het scheldeoord ook mee getoond en wordt bekeken welke buurtbewoners de verschillende ontwerpideeën mee vorm kunnen geven.

3.2.4. Project mobiele keuken: 't overeten

Ter situering

In 2017 diende een groep van buurtbewoners, ondersteund door vzw SIVI en andere wijkpartners een burgerbudget in bij stad Gent met de bedoeling om een solidair buurtrestaurant op te starten in Dampoort/Sint-Amandsberg. Het dossier kreeg geen goedkeuring, maar werd opgepikt door 'de Vrienden van Hans'. Zij waren bereid een mobiele keuken te bouwen die uitgerold kan worden op wijkevenementen om kwaliteitsvolle, betaalbare en gezonde voeding voor kwetsbare groepen te voorzien. In 2018 werd de keuken gebouwd en sinds 2019 maandelijks uitgerold op buurt evenementen door een sterk samenwerkingsverband tussen 4 wijkpartners: dienst outreachend werk, dienst buurtwerk, WGC Kappelenberg en vzw SIVI.

Realisaties

In 2020 werd de mobiele keuken maandelijks uitgerold de eerste woensdag van de maand tijdens de boerenmarkt. De voorbereiding van de maaltijden gebeurt telkens samen met mensen in een kwetsbare positie. Zij bepalen mee de menu en voorbereiding van de maaltijden.

Eind maart werden de activiteiten van 't overeten stilgelegd omwille van de coronacrisis. Op 7 oktober werd de keuken voor het eerst weer uitgerold, maar vervolgens opnieuw stilgelegd omwille van de 2de golf ikv de coronacrisis.

In het najaar van 2020 trok de ploeg van 't overeten de straat op om bij alle betrokken vrijwilligers een stoepbezoek af te leggen (met lekkers).

Evaluatie

In 2021 hopen we de keuken weer maandelijks te kunnen uitrollen op de boerenmarkt. Verder kregen we eind 2020 het fantastische nieuws te horen dat stad Gent een solidair restaurant zal realiseren in de kerk op het Heilig-Hartplein. Hiermee wordt de initiële doelstelling van het project 't overeten gerealiseerd.

3.2.5. De uitleendienst Pastory

Ter situering

In 2016 werd de uitleendienst 'Pastory' opgericht. Dit is een soort bibliotheek waar bewoners uit Sint-Amandsberg en Dampoort werkgereedschap om te klussen in hun huis of tuin kunnen ontlene (elke vrijdag van 16u tot 19u). Ze mogen het materiaal 1 week gebruiken, daarna brengen ze het terug. Mensen uit kwetsbare groepen kunnen hier gratis gebruik van maken. Anderen betalen € 20 lidgeld per jaar.

Realisaties

In 2020 heeft de uitleendienst de kaap van 300 leden bereikt. 25% zijn mensen in een kwetsbare positie. Daarnaast zit 20% van de leden tegen de armoedegrens.

- In 2020 organiseerden we 2 repaircafés (18/01 en 09/10), 1 workshop rond basistechnieken klussen (namelijk vloeren schuren - 14/03). De andere geplande workshops werden geannuleerd door corona
- Verder namen we deel aan een netwerkdag (die in 2019 door vzw SIVI werd opgestart) voor alle uitleendiensten uit Vlaanderen en Brussel met als doel elkaar te versterken en ervaringen uit te wisselen. (01/02)
- Er werd ook een draaiboek voor 'klusdeelbibs' ontworpen voor opstartende deelinitiatieven en een opensource computerprogramma voor deelinitiatieven. Repair and Share nam het initiatief. We gaven input en suggesties door tijdens overlegmomenten.
- In 2020 zijn we verder gegaan met het project 'vocht in huis! Wat nu?' Oudere huizen hebben dikwijls last van vocht, schimmel, onaangename geuren. Dat is slecht voor het huis zelf. Maar het is vooral ongezond voor wie er woont. De detectie werden gedaan door een vrijwilliger gespecialiseerd in verzekering omtrent vocht of brandschade. Deze vrijwilliger ging een paar keer op bezoek om oorzaken te detecteren van vochtproblemen. Maar sinds corona is het project tot stilstand gekomen. Bij 1 gezin van Gent knapt op werd een waterschade-dossier mee opgevolgd.
- Tweemaandelijks kwamen we samen met de vrijwilligers om terug te blikken, te evalueren en vooruit te kijken naar de toekomst van de uitleendienst.

Door Corona waren we genoodzaakt om de uitleendienst een tijd te sluiten (maart tot en met juni). Vanaf eind juni gingen we terug open maar werd er een extra moment georganiseerd om het materiaal binnen te brengen (op woensdag tussen 17u en 19u).

Toekomst

Eind september kwam er een einde aan de samenwerking met vzw Pastory. De visie, wederzijdse verwachtingen, ...vielen niet meer te rijmen. We trokken ons aldus terug uit het project en bekijken hoe we met gereedschap aan de slag kunnen gaan in een complementair verhaal: klussenploeg, ...

3.3. Andere verenigingsactiviteiten

3.3.1. 17 oktober: werelddag van verzet tegen de armoede

Ter situering

Op 17 oktober is het werelddag van verzet tegen de armoede. In die week gaan er overal ter wereld heel wat acties door om armoede nogmaals onder de aandacht te brengen. In samenwerking met heel wat partners uit het armoede-middenveld, de stad Gent en het OCMW Gent werkte vzw SIVI in 2020 mee aan een sensibiliserende campagne en de herdenking.

Thema

Dit jaar stond de werelddag van verzet tegen armoede in het teken van inkomen en onderbescherming. We stellen vast dat steeds meer mensen hun recht op een uitkering of een inkomen niet kunnen opnemen door toenemende drempels en voorwaarden. Daardoor verdwijnen mensen wel uit de statistieken, maar wordt hun probleem niet opgelost. Integendeel, dit versterkt de armoede van veel mensen nog meer. Met de campagne willen we die toenemende onderbescherming aanklagen.

Voorbereidend traject

Toen de coronacrisis toesloeg en de lockdown werd afgekondigd verzamelden de 3 Gentse verenigingen (Zuidpoort, SIVI en BMLIK) signalen omtrent de diverse levensdomeinen. Deze signalen werden geanalyseerd, omgebogen tot corona-aanbevelingen die op hun beurt gebundeld werden in een nota. Deze nota werd samen met de nota van het solidariteitsfonds besproken tijdens een dialoogmoment met schepen Coddens en schepen De Bruyckere op 11 mei.

Later vonden er 2 overlegmomenten plaats met de 3 verenigingen, KRAS en het solidariteitsfonds met als doel ikv 17/10 gezamenlijke aanbevelingen te formuleren omtrent onderbescherming (die omwille van de coronacrisis opvallend toegenomen is). Deze nota met aanbevelingen zou op 17/10 overhandigd worden aan de schepenen en verspreid worden naar het brede publiek.

Vzw SIVI, de Zuidpoort en BMLIK namen via een gedeeld vertegenwoordigingswerk actief deel aan de voorbereidende overlegmomenten ikv 17/10 met de stedelijke partners (4 momenten). Eén van de vrijwilligers met armoede-ervaring van vzw SIVI stond centraal in het sensibiliserend filmpje dat door meer dan 10000 mensen bekeken werd.

Verder organiseerden we 5 overlegmomenten ter voorbereiding van de herdenking op 17/10. De praktische voorbereidingen van deze editie vroegen echter meer werk om de herdenking corona-proof te organiseren. Er werd een scenario uitgedacht waarbij de herdenkingsplaats op het Sint-Pietersplein afgebakend zou worden. Het aantal aanwezigen zou beperkt gehouden worden tot 200 personen, die elk een zitplaats toegekend kregen, ... Tot 16/10 werd alles hiervoor in gereedheid gebracht tot de verstrengde federale coronamaatregelen hierin verandering bracht. De actie op het Sint-Pietersplein moest jammer genoeg geannuleerd worden.

Werelddag tegen de armoede

De 3 armoedeverenigingen zijn toen snel overgeschakeld op een digitaal alternatief. We besloten de getuigenissen, de nota met signalen en beleidsaanbevelingen en het vermelden van de overledenen via een waardige uitvaart op te nemen en te monteren in een filmpje. Dit werd op 17/10 om 19u online gezet via de website www.aanbevelingenarmoede.be.

3.3.2. Sensibiliseren en vorming

Getuigenissen

In het kader van armoedebestrijding zien we voor onszelf ook een sensibiliserende taak weggelegd in de zin van getuigenissen. Zo brengen we getuigenissen voor scholen, externe partners, organisaties en op speciale gelegenheden zoals 17 oktober, werelddag van verzet tegen de armoede.

Studenten en werkers

Ook naar scholen, organisaties en verenigingen toe trachten we een sensibiliserende taak op te nemen. Zo kunnen studenten en werkers bij ons terecht voor rondleidingen, getuigenissen, gesprekken en stages op maat. Elke vorm van begeleiding vergt heel wat tijd en energie. Vooral de omkadering (begeleidende gesprekken, evaluaties, ...) slopen heel wat tijd op. Desalniettemin zien we deze taak als een must! We vragen ook een zeker engagement van de deelnemende scholen, organisaties of verenigingen. Ons vormingsaanbod moet ook deel uitmaken van een project, lessenkast, actie, ... op school. Ondanks de coronacrisis organiseerden we 2 rondleidingen en liepen 4 studenten stage in onze organisatie.

Vorming voor en door mensen in een kwetsbare positie

Doorheen onze werking trachten we zoveel mogelijk in te spelen op vormingsvragen. We trachten het theoretische zoveel mogelijk te vermijden en eerder praktische vormingen aan te bieden waarbij mensen nieuwe ervaringen opdoen. Denk maar aan de vorming rond kraantjeswater (themawerking), vorming schuren van vloeren (uitleendienst), vorming fotografie (Gent knapt op), enzoverder.

Omgekeerd trachten we eveneens mensen in een kwetsbare positie vormingen te laten uitwerken. Denk maar aan de workshops ikv de uitleendienst, de vorming scribus ikv de rechtenwijzer, enzoverder. Deze vormingen kregen vorm en werden gegeven door mensen in een kwetsbare positie.

3.3.3. Inspraak

Vanuit vzw SIVI hechten we veel belang aan inspraak binnen onze diverse deelwerkingen enerzijds en over de deelwerkingen heen anderzijds. Zo vormt inspraak een rode draad doorheen de diverse themawerkingen en organiseren we regelmatig inspraakmomenten voor de deelwerkingen

waarbinnen vrijwilligers meedraaien. Jaarlijks organiseren we ook verschillende planningsmomenten waarop vrijetijdsactiviteiten, aanpak van de deelwerkingen, ... besproken worden. Op 13/01 en 17/02 vonden planningsvergaderingen plaats in kader van beleidsparticipatie.

3.4. Trajecten

In 2020 liepen 3 grote (stads)brede evaluatietrajecten met als gemeenschappelijk doel de samenwerking op diverse terreinen te verbeteren. Dit maakte van 2020 een uiterst boeiend, maar eveneens – door de vele externe overlegmomenten - een ongezien druk jaar.

3.4.1. Traject verandercoach

Ter situering

In januari 2019 ging de Verandercoach armoede (Frederic Vanhauwaert) aan de slag, met ondersteuning van Stad Gent. Doel van het project was enerzijds de samenwerking tussen de 3 Gentse Verenigingen waar armen het woord nemen te verbeteren en anderzijds diversiteit inzake beleidsparticipatie van mensen in armoede te versterken.

De Gentse verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen engageerden zich ten aanzien van Stad Gent om de komende jaren aan onderstaande doelstellingen te werken binnen een samenwerkingsverband, een Gents collectief.

- 1) Er wordt gewerkt aan een gezamenlijk profiel om met één stem richting de Stad te spreken. Dit moet de beleidsdialogo efficiënter en kwaliteitsvoller maken.
- 2) Er wordt gewerkt aan een grotere zichtbaarheid van de expertise van verenigingen en in het bijzonder van mensen in armoede zelf.
- 3) Er wordt sterker ingezet op gezamenlijke expertise-opbouw ifv vernieuwen en innoveren. Onder andere over thema's zoals creëren van nog meer impact op beleid, meer diversiteit in de werkingen, ...

Concretisering van de samenwerking

In het voorjaar 2020 werd de samenwerking als volgt geconcretiseerd:

- Een maandelijks overleg tussen de coördinatoren van de verenigingen waar volgende zaken aan bod komen:
 - o Beleidsvragen (externe vragen)
 - o Beleids input (welke zaken moeten van onderuit op de agenda geplaatst worden)
 - o Vertegenwoordiging en terugkoppeling
 - o Vormingsvragen
 - o Vrijwilligerswerk
 Gedurende de lockdown kwamen de coördinatoren en verandercoach gemiddeld om de 10 dagen samen. Met de 3 organisaties capteerden we signalen doorheen de coronacrisis en trokken hiermee naar het beleid (zie 3.1.2).
- Minstens 2 maal per jaar komt een delegatie van de besturen van de verenigingen (stuurgroep) samen over bepaalde topics.

Voor 2020 werd het thema 'Toekomstige Horizon in de samenwerking' bepaald. In 2020 kwam de stuurgroep 6 keer samen.

Vanuit de sterke samenwerking het afgelopen jaar hebben de afgevaardigden van de Raden Van Beheer en de coördinatoren een intentieverklaring geschreven in functie van het uitbouwen van een duurzaam samenwerkingsverband tussen de 3 verenigingen, nl. "het Gents collectief tegen armoede". Deze intentieverklaring (met strategische en operationele doelstellingen) vormt het startpunt voor een solide basis om het samenwerkingsverband structureel en functioneel verder uit te bouwen de komende jaren. In de loop van 2021 zal het Gents collectief tegen armoede gelanceerd worden naar de buitenwereld.

3.4.2. Traject materiële hulpverlening

Ter situering

In het voorjaar van 2020 ging het traject materiële hulpverlening van start gelanceerd door Groep Gent. Doel van dit traject is een duurzaam toekomstmodel voor materiële ondersteuning van mensen in armoede ontwikkelen samen met alle partners en diensten die te maken hebben met materiële hulp.

Engagement van vzw SIVI

Vzw SIVI nam actief deel aan de 3 plenaire bijeenkomsten. Verder vertegenwoordigde vzw SIVI de 3 Gentse verenigingen waar armen het woord nemen in de panels 1A rol stad en middenveld; 1B zonerings, locaties, voedselpunten, ... en 1C voorwaarden en doorverwijzing.

Tenslotte organiseerden we een bevraging bij de doelgroep omtrent de aanpak van voedselverdeling. In de loop van de maand september werden in totaal 32 interviews afgenomen. De bevraging spitste zich toe op professionaliteit, ontmoeting & sociaal contact, (extra) aanbod en bereikbaarheid. De bevindingen werden geanalyseerd en gebundeld in een nota die vervolgens werd verwerkt in het traject materiële hulpverlening.

3.4.3. Traject praktijkonderzoek middenveld

Ter situering

In het voorjaar van 2020 ging het praktijkonderzoek middenveld van start gelanceerd door Groep Gent. Doel van dit traject is de samenwerking tussen middenveldorganisaties onderling en middenveldorganisaties en de lokale overheid te evalueren en in het verlengde daarvan te verbeteren. Vzw SIVI maakte gedurende het traject deel uit van de klankbordgroep.

Engagement van vzw SIVI

Vzw SIVI nam actief deel aan de 5 bijeenkomsten van de klankbordgroep. Verder verzamelden we namen van organisaties, in samenspraak met de sociale en wijkregisseur, die niet gekend zijn bij stad Gent. We stimuleerden eveneens organisaties uit de armoedesector om deel te nemen aan de online

vragenlijst door een bericht op facebook te posten en de organisaties en diensten (KRAS-diensten, welzijnsschakels, ATD, ...) actief aan te schrijven. Een medewerker van SIVI nam ook deel aan één van de verdiepende workshops. Tenslotte organiseerden we met de 3 verenigingen en de onderzoeksgroep een verdiepend gesprek waarbij we een aantal topics ten gronde konden bespreken.

4. INDIVIDUELE ONDERSTEUNING

Vzw SIVI zet naast de projectwerking sterk in op individuele ondersteuning. Deze bestaat uit 3 pijlers: voedselondersteuning, sociale dienstverlening en onthaal. Dit luik wordt hoofdzakelijk gedragen door vrijwilligers en ondersteund door 2 beroepskrachten.

4.1. voedselondersteuning binnen vzw SIVI

4.1.1. Algemeen

Vzw SIVI organiseert sinds lange tijd voedselondersteuning. Kenmerkend hierbij is dat SIVI tegemoet komt aan een nood bij velen en ondersteuning biedt. Dit echter zonder een grote afhankelijkheidsrelatie te creëren. Daarom kiezen we er bewust voor om voor elk gezin 2 keer per maand voedselondersteuning te voorzien en te werken op doorverwijzing. Bij elke aanvraag tot voedselondersteuning trachten we via de doorverwijzende partner de financiële, gezins-, ... situatie in kaart te brengen zodat we deze kunnen aanpakken en de voedselondersteuning op termijn overbodig maken. Om deze vinger aan de pols te houden laten we elke doorverwijzing na een bepaalde termijn vernieuwen.

Binnen deze context vinden we het eveneens belangrijk dat mensen in armoede worden uitgenodigd om te participeren aan de werking en de strijd tegen armoede. Deze armoedebestrijding gebeurt zowel op individueel, als op collectief vlak. Binnen de sociale kruidenier worden bovendien arbeidstrajecten aangeboden onder de vorm van vrijwilligerswerk, arbeidszorg, sociale tewerkstelling en werkervaringsprojecten. Tot slot richten we ons ook op het beleid en doen we vanuit de voedselverdeling aan beleidsbeïnvloedend werk.

We organiseren m.a.w. noodhulp maar onder protest.

4.1.2. Het aanbod

De voedselondersteuning binnen vzw SIVI bestaat uit 2 delen: enerzijds de basishulpverlening (gratis assortiment) en anderzijds de sociale kruidenier (betalend assortiment). Deze 2 onderdelen zijn sinds december 2019 ondergebracht in het buurtcentrum van Sint- Amandsberg (Doornakkerstraat 54, 9040 Sint-Amandsberg). Ze zijn op hetzelfde moment geopend maar vormen 2 aparte delen in de ruimte. De doorverwijzer en de woonplaats van de cliënt zijn bepalend of men gebruik kan maken van één of beide onderdelen (cfr. Infra).

De basishulpverlening en de sociale kruidenier zijn op volgende momenten geopend:

Elke dinsdag van 14u tot 16u

Elke woensdag van 9u30 tot 12u

Elke donderdag van 14u tot 18u

De basishulp

Deze hulpverlening is een KRAS-dienst en alle meegegeven producten zijn gratis. Door de jaren heen is bij vzw SIVI het principe gegroeid om de klanten de keuze te laten over welke producten zij wel of niet willen meenemen. Er worden geen pakketten meegegeven maar het gratis assortiment staat uitgestald. Een vrijwilliger neemt de gewenste producten uit de rekken. De aangereikte hoeveelheden hangen af van de grootte van het gezin. De klanten krijgen de keuze uit een zeer divers aanbod, gaande van droge voeding, drank, bereide maaltijden tot verse groenten en fruit. Deze worden bekomen als EU-producten, via de Voedselbank en FoodSavers. Gezinnen kunnen maandelijks 2 x van deze basishulpverlening gebruik maken.

De sociale kruidenier

Binnen deze kleine buurtwinkel trachten we een zo ruim mogelijk assortiment aan voeding, onderhouds- en verzorgingsproducten aan te bieden. De prijs van de producten werd vastgelegd op 2/3 van de prijs van het goedkoopste Colruyt-product (op € 0,05 afgerond). De klanten betalen hun aankopen en kunnen hun uitgaven binnen 1 maand spreiden naar behoefte. Ze kunnen maandelijks een maximumbedrag besteden en dit bedrag is afhankelijk van de grootte van het gezin. (1 persoon: € 10, 2 personen: € 15, 3 personen: € 20 en 4 of meer personen: € 25) Deze bijdrage zorgt ervoor dat mensen hun eergevoel behouden. Ze 'krijgen' niet, maar betalen tegen vermindering.

De mobiele sociale kruidenier

Sinds 2013 kunnen mensen uit de kanaaldorpen terecht in de mobiele sociale kruidenier. De aanzet voor dit initiatief vormde de nood bij een aantal gezinnen in deze regio voor voedselondersteuning en de drempels (hoofdzakelijk afstand) om tot in Sint-Amandsberg te geraken.

Concreet betekent dit dat gezinnen met een doorverwijsbrief één keer per maand op een vaste locatie kunnen langs komen. Afhankelijk van hun doorverwijsbrief hebben ze recht op basishulpverlening en of de sociale kruidenier. Aangezien ze maandelijks langs komen hebben ze recht op dezelfde hoeveelheid voeding als personen die 2 keer per maand gebruik maken van de voedselondersteuning in Sint-Amandsberg. Hun kaart kan ter plaatse verlengd of aangemaakt worden.

Deze mobiele sociale kruidenier houdt bovendien een samenwerking in tussen Welzijnsschakels Kans en OCMW Gent.

- Vrijwilligers van Welzijnsschakels Kans verzorgen de buurtkoffie tijdens de openingsmomenten van deze kruidenier. Zij staan in voor een babbel en een tasje koffie.
- Een antennewerkster van het OCMW is eveneens aanwezig tijdens de openingsmomenten en kan helpen om de doorverwijsbrieven in orde te maken.

Door het beperkt aantal aanvragen werd het mobiel punt in Sint-Kruis-Winkel eind 2019 stop gezet. De mobiele voedselondersteuning in Oostakker werd verder gezet en is bereikbaar en open op volgend moment:

Oostakker: OCO Pijphoekstraat 30, 9041 Oostakker
Elke 3de woensdag van de maand van 10u – 11u30.

4.1.3. De voorwaarden

Personen met beperkte financiële middelen komen na een financieel onderzoek in aanmerking voor voedselondersteuning. Dit onderzoek gebeurt niet langer door vzw SIVI maar door hulpverlenende diensten die een zicht hebben op de financiële situatie van het gezin. Er werd met de doorverwijzers volgend criterium afgesproken: 'Personen komen in aanmerking als na een financieel onderzoek blijkt dat men'

Per gezinshoofd of alleenstaande minder dan € 75 leefgeld* overhoudt per week.

Per extra gezinslid wordt daar € 25 bijgeteld.

(* Met leefgeld wordt het geld bedoeld dat men besteedt aan voeding, lichaamsverzorging, Cultuur en ontspanning, was- en onderhoudsproducten.)

Naast de financiële voorwaarden om gebruik te maken van de voedselondersteuning, zijn er specifieke voorwaarden die bepalen of men gebruik kan maken van de basishulp en/of de sociale kruidenier. Voor de sociale kruidenier kunnen slechts 4 diensten doorverwijzen nl. OCMW Gent, CAW Gent – Eeklo, dienst outreachend werken van Stad Gent en Kind en Gezin. Voor de basishulpverlening kunnen alle organisaties, na een financieel onderzoek doorverwijzen. Aangezien de basishulp een KRAS-dienst is, volgen we de kraszoning. De zone van vzw SIVI werd vastgelegd en is raadpleegbaar op de website van KRAS (<https://krasdb.be/zoning/>). Dit wil zeggen dat enkel de personen, wiens wettelijke verblijfplaats in regio Dampoort, Sint-Amandsberg, Oostakker, Destelbergen of de Kanaaldorpen ligt, kunnen doorgestuurd worden naar vzw SIVI voor de basishulp.

Door dit voorwaardenkader worden binnen de voedselondersteuning 4 verschillende kaarten gebruikt, die duidelijk aangeven waarop de klant recht heeft. Deze kaarten blijven in het bezit van de klant.

- Een crisisbon. Doorverwijzing voor eenmalige basishulpverlening (gratis assortiment).
- De blauwe kaart. (Doorverwijzing naar de sociale kruidenier door OCMW / CAW / Kind en Gezin / dienst Outreachend werken en de klant woont in het Gentse.)
- De rode kaart. (Doorverwijzing door een dienst (niet behorende tot bovenvermelde 4) en de klant woont in de zonerings van SIVI. De doorverwezen persoon heeft enkel recht op de basishulp (gratis assortiment)
- De groene kaart. (Doorverwijzing door OCMW / CAW / Kind en Gezin / dienst Outreachend werken en de cliënt woont in de zonerings van SIVI. De doorverwezen persoon heeft recht op zowel de basishulp (gratis assortiment) en de sociale kruidenier (betalend assortiment)

4.2. Onthaal

Tijdens de openingsuren van de voedselondersteuning voorziet vzw SIVI een open onthaalmoment. Al dan niet in afwachting van een bezoek aan de winkel of de sociale dienst, kunnen mensen terecht in de onthaalruimte voor een babbel en een tas koffie. Vrijwilligers uit de doelgroep verzorgen dit. Ze heten iedereen welkom en bieden de bezoekers een luisterend oor. Voor hen vormt hij of zij geen hulpverlener maar een persoon die naar hen luistert.

Het onthaal is in eerste instantie een ontmoetingsmoment. In tweede instantie heeft het een informatieve functie. Het biedt de kans mensen enerzijds in te lichten over activiteiten binnen de

vereniging of in de buurt. Anderzijds biedt het de kans om ikv beleidsparticipatie de doelgroep over diverse onderwerpen te bevragen en zo de vinger aan de pols te houden.

Het onthaal is open voor alle buurtbewoners:

Elke dinsdag van 13u30 tot 16u

Elke woensdag van 9u tot 12u

Elke donderdag van 13u30 tot 18u

4.3. Sociale dienstverlening

De medewerker van deze dienstverlening biedt, naast de administratieve opvolging van de voedselondersteuning, eveneens een luisterend oor. Hier kunnen mensen terecht met hun verhaal of met andere hulpvragen. Mensen kunnen van hieruit doorverwezen worden naar andere bevoegde diensten of nuttige informatie meekrijgen.

De sociale dienstverlening is tijdens de voedselondersteuning op volgende momenten open:

Elke dinsdag van 14u tot 16u

Elke donderdag van 14u tot 18u

4.4. Overleg

Deze drie pijlers binnen de individuele ondersteuning draaien quasi volledig op de inzet van onze vrijwilligers. Twee betaalde krachten binnen SIVI leiden het engagement van tal van vrijwilligers in goede banen (planning, opvolging, trajectbegeleiding, ...). Een belangrijk onderdeel hiervan vormt de vrijwilligersvergadering die per kwartaal gehouden wordt. Hierbij staat het uitwisselen van ervaringen en het maken van nieuwe afspraken centraal. Omwille van de coronacrisis vond er in 2020 slechts 1 overleg plaats.

Daarnaast is vzw SIVI lid van de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur van Sociale Kruideniers Vlaanderen, het lerend netwerk van Sociale Kruideniers Vlaanderen en van de Algemene Vergadering van Sociale Kruideniers Gent en KRAS vzw.

4.5. Voedselondersteuning in cijfers

In 2020 deden 610 huishoudens of 1669 personen een beroep op voedselondersteuning. We kunnen vaststellen dat de nood in vergelijking met 2019 (569 gezinnen of 1577 personen) een stijging kende.

We lichten een aantal karakteristieken van ons klantenbestand toe:

- Leef tijd

	Aantal kinderen (-18 jaar)	Aantal volwassenen
2019	655	922
2020	686	983

- Gezinsamenstelling

	Aantal alleenstaanden / eenoudergezinnen	Aantal gezinnen
2019	226	343
2020	229	381

In vergelijking met vorig jaar merken we vooral een stijging op van het aantal gezinnen die beroep moeten doen op voedselondersteuning.

- Aantal bezoeken in de sociale kruidenier en de basishulp

	Aantal bezoeken in 2019	Aantal bezoeken in 2020
BASISHULP	4081	3665
-Basishulp Sint-Amandsberg	3849	3444
-Basishulp Mobiel	232	221
SOCIALE KRUIDENIER	2697	1206
-Sociale kruidenier Sint Amandsberg	2528	1150
-Sociale kruidenier Mobiel	169	56
CRISISPAKKETTEN	96	49

Waar het in de cijfers lijkt alsof er een lichte daling is in het aantal bezoeken aan zowel de basishulp als aan de (mobiele) sociale kruidenier was dat in de praktijk echter niet het geval. Integendeel, het aantal aanvragen voor voedselhulp en dus ook het aantal bezoeken neemt toe.

De schijnbaar dalende cijfers zijn te verklaren door verschillende factoren:

- Toen de coronacrisis toesloeg en de lockdown werd aangekondigd hebben we meteen besloten om de deuren open te houden, maar slechts 1 maal per maand gratis voedsel te verdelen (ipv de gangbare 2 maal per maand), én de hoeveelheid per keer te verdubbelen.
- Verder hebben we de sociale kruidenier vanaf de lockdown 5 maanden gesloten. Tijdens deze periode hebben we enkel gratis voeding verdeeld.
- Tenslotte kende de MSK Oostakker, naast 12 contactmomenten met een gratis aanbod, slechts 5 contactmomenten waar het betalend gedeelte werd aangeboden. De lichte daling van de MSK geeft eveneens een vertekend beeld daar er sinds 2020 slechts 1 verdeelpunt is in de kanaaldorpen (ipv 2 zoals de jaren voordien). Hier spreken we dus duidelijk van een grotere nood tov 2019.

We kunnen concluderen dat de cijfers wel degelijk een vertekend beeld geven (door een andere aanpak in tijden van crisis) en dat de vraag naar materiële ondersteuning wel degelijk is toegenomen.

• Nationaliteit

Nationaliteit	2019	2020	Nationaliteit	2019	2020
België	245	295	Marokko	4	12
Afghanistan	19	16	Montenegro	0	1
Albanië	1	5	Nederland	2	4
Algerije	0	2	Nigeria	0	2
Angola	1	1	Oekraïne	0	2
Armenië	1	1	Palestina	2	3
Australië	0	1	Polen	0	2
Bosnië	1	1	Portugal	2	1
Brazilië	0	2	Rusland	4	3
Bulgarije	125	133	Senegal	0	1
Congo	3	4	Servië	0	1
Dom.Rep.	0	1	Sierra Leone	2	2
Duitsland	0	1	Slovakije	27	19

El Salvador	0	1	Soedan	1	1
Ethiopië	0	1	Somalië	1	1
Frankrijk	1	4	Sovjet Republiek	0	3
Gambia	0	1	Spanje	1	2
Ghana	4	1	Syrië	11	15
Griekenland	0	1	Tjechië	2	2
Groot- Brittanië	0	1	Tsjetsjenië	0	1
Guinea	1	2	Tunesië	0	2
Irak	8	6	Turkije	8	8
Iran	5	5	USA	1	1
Italië	0	2	Zweden	0	1
Ivoorkust	1	1			
Jamaica	0	1			
Jordanië	0	2			
Kameroen	1	2			
Kirgizstan	0	1			
Kosovo	1	1			
Libanon	1	2			
Libië	0	1			
Macedonië	1	1			
Mali	0	1			

In 2020 deden 315 (51,6%) gezinnen met een migratieachtergrond en 295 (48,4%) Belgische gezinnen beroep op de voedselondersteuning. Procentueel gezien vormt dit een lichte stijging voor gezinnen met een migratieachtergrond in vergelijking met 2019.

	Gezinnen met een niet-Belgische nationaliteit	Belgische gezinnen
2019	256 (51.1%)	245(49.9%)
2020	315(51.6%)	295 (48,4%)

Verder merken we, in vergelijking met vorig jaar toch wel een belangrijke verandering op. Het aantal bereikte nationaliteiten kent een grote toename (58 verschillende nationaliteiten i.p.v. 42 in 2019).

- Financiële situatie en inkomen

Categorieën (meerdere categorieën zijn mogelijk)	2019	2020
Personen met een leefloon	181	198
Daklozen	111	90
Personen met precair verblijfsstatuut	93	52
Personen met een grote schuldenlast en budgetbeheer	145	123
Personen met een vervangingsinkomen	169	139
Personen met verhoogde tegemoetkoming	112	80
Personen die tijdelijk geen inkomen hebben Personen die wachten op een vervangingsinkomen	105	77
Beperkt inkomen uit werk	96	59
Niet geregistreerd	167	197
	2	

In bovenstaande grafiek zien we voor 2020 tov 2019 dat er enkel een stijging is binnen de volgende 2 groepen: personen met een leefloon & personen met een beperkt inkomen uit werk. Dit geeft een vertekend beeld van de situatie anno 2020. Door Corona hebben er meer mensen beroep gedaan op onze voedselondersteuning maar kon er ook gemakkelijker toegeleid worden naar onze diensten. Waar we voor Corona enkel en alleen via een strikte doorverwijzing werkten hebben we (vooral in de eerste golf) heel veel mensen met een beperkte doorverwijzing qua gegevens ook toegelaten.

- Doorverwijzingen

Doorverwijzende dienst	2020
OCMW Gent	643
CAW	90
Dienst Outreachend werken stad Gent Mutualiteiten	138
Kind en Gezin	11
Andere	105
	40

De belangrijkste doorverwijzer naar de voedselondersteuning blijft OCMW Gent. Andere belangrijke doorverwijzers zijn CAW, Dienst Outreachend werken en Kind en Gezin.

4.6. Veranderingen anno 2020

4.6.1. Coronacrisis

Eind 2019 hadden we heel wat toekomstplannen voor ogen voor de basishulp die we zouden verwezenlijken in 2020. Ondanks het feit dat de coronacrisis roet in het eten gooide, kunnen we toch terugblikken op een heel vruchtbaar jaar.

Toen de coronacrisis half maart een eerste hoogtepunt bereikte en de lockdown werd afgekondigd hebben we vanuit SIVI onze werking niet teruggeschakeld, maar meteen coronaproof uitgewerkt zodat we op (midden)lange termijn konden blijven draaien.

Half maart werd de basishulp in de Doornakkerstraat gesloten en geopend in de kerk op het Heilig-Hartplein. Dankzij een coronaproof circuit en de inzet van 3 cruciale wijkpartners (dienst outreachend werk, WGC kappelenberg en dienst ontmoeten en verbinden) kon de voedselverdeling onverminderd doorgaan. Aanvankelijk werd de vrijwilligerswerking volledig stil gelegd. Om de basishulp in crisistijd zo efficiënt en haalbaar mogelijk te laten verlopen kreeg elk gezin één keer per maand een afspraak voor de gratis afdeling. We verdubbelden het aanbod per bezoek zodat de aangeboden voedselondersteuning die ze normaalgezien op 1 maand zouden ontvangen niet gewijzigd werd. Per gezin werd op voorhand een bak met producten gevuld. Bij het afhalen bepaalde de klant welke producten hij al dan niet zou meenemen. De sociale kruidenier of het betalend gedeelte werd gesloten. De sociale dienst werd gesloten in die zin dat de doorverwijsbrieven rechtstreeks per mail (dus zonder fysiek contact) aan de medewerkers bezorgd werden. De aangeboden ondersteuning tijdens de sociale dienst bleef echter wel bestaan door de outreachende werking van het onthaal. Hier werden problemen in kaart gebracht, aangepakt en gesignaleerd aan het beleid. Al gauw bleek dit vaak het enige en dus een zeer cruciaal vangnet voor mensen in een kwetsbare positie te zijn.

Tijdens de eerste golf kwam er meteen een grote golf van solidariteit op gang. Het aanbod werd dan ook voortdurend uitgebreid dankzij de vele initiatieven van buurtbewoners, bedrijven, wijkpartners, ... Denk maar aan de gratis maaltijden van het solidariteitsfonds, de vele desserts van bakkers en buurtbewoners, de geschenken van bedrijven, enzovoort.

Begin juni, toen de eerste golf achter de rug was, werden de vrijwilligers geleidelijk aan weer opgestart. De klanten zelf konden opnieuw 2 maal per maand terecht in de voedselondersteuning en konden opnieuw via een rondgang met een medewerker hun producten zelf uit de rekken kiezen.

Vanaf augustus werd de kruidenier (het betalend gedeelte) opnieuw geopend. En eind november verhuisde de voedselverdeling voorgoed terug naar het buurtcentrum.

4.6.2. uitbouw mobiele sociale kruidenier

Tijdens de coronacrisis werd de werking van het mobiel punt in Oostakker ook aangepast. Ook hier werd gedurende een 5tal maanden enkel het gratis aanbod voorzien.

Ik v de opstart van de 2de locatie (Scheldeoord) vonden de eerste gesprekken plaats met de wijkpartners (OCMW Gent, buurthuisje en de sociale regisseur). Het enthousiasme is alvast groot. Door de coronacrisis werd de praktische uitwerking echter on hold gezet.

In het najaar van 2020 kregen we de vraag van groep Gent om in samenwerking met Sociale kruideniers Gent van start te gaan met een marktwagen ifv de mobiele sociale kruidenier. Er vond 6 maal overleg plaats. Eind 2020 werd de convenant ondertekend tussen sociale kruideniers Gent en Groep Gent. Er werd een werkingsbudget voorzien van 60000€.

4.6.3. Inbedding van beleidsparticipatie in het hart van de voedselverdeling

Zoals eerder omschreven (zie 3.1. Beleidsparticipatie) gingen we in 2020 van start met een nieuwe methodiek omtrent beleidsparticipatie, meer bepaald de tafelgesprekken in het onthaal van de voedselverdeling. Al snel bleek deze aanpak zeer succesvol. Op 2 weken tijd konden we heel wat info omtrent een beleidsthema capteren, analyseren en signaleren naar het beleid. Verder bleek de aanpak ook zeer flexibel waardoor we tijdens de coronacrisis de werking omtrent beleidsparticipatie onverminderd konden verderzetten.

4.6.4. Traject materiële hulpverlening

Zoals eerder vermeld (zie 3.4.2.) nam SIVI ook actief deel aan het traject rond materiële hulpverlening. Door de coronacrisis is de druk op materiële hulpverlening sterk toegenomen wat de noodzaak aan een duurzaam toekomstmodel nog eens extra in de verf heeft gezet. Ondanks het feit dat dit traject niet live kon doorgaan heeft het alvast gezorgd voor heel wat toenadering en samenwerking tussen verschillende diensten en organisaties.

4.6.5. Meer inzetten op de kwaliteiten / noden van onze vrijwilligers.

In 2020 hebben we eveneens meer en bewust ingezet op de ondersteuning van vrijwilligers en medewerkers in arbeidszorgtrajecten. Alle trajecten werden op maat uitgewerkt en nauwgezet opgevolgd door een werkvloerbegeleider. Door de beperkte personeelsmiddelen merkten we al gauw dat we hier op grenzen op botsen.

4.7. Toekomst

4.7.1. Uitbouw mobiele sociale kruidenier Scheldeoord.

In 2021 zullen we het mobiele punt in het Scheldeoord concreet uitwerken. We zullen bekijken hoe we de marktwagen in dit verhaal kunnen inpassen.

4.7.2. Inbedding van beleidsparticipatie en outreachend werk in het onthaal.

De nieuwe methodiek omtrent de tafelgesprekken willen we verder verfijnen en implementeren in het onthaal van de voedselverdeling. Verder willen we ook de outreachende functies in het onthaal uitbreiden.

4.7.3. Structurele ondersteuning voor een duurzaam model van materiële hulp

In 2021 willen we in samenwerking met KRAS een actieve rol opnemen in de uitwerking van een duurzaam model voor materiële hulp en in het verlengde daarvan lobbyen voor structurele en transparante ondersteuning.

4.7.4. Verhoging aanpassing maximum te besteden bedrag SK

In de toekomst zullen we het maximum te besteden bedrag voor gezinnen verhogen ten einde hun koopkracht te verhogen.

4.7.5. Uitbreiding / aanpassing aanbod producten SK

Het komende jaar hopen we voldoende tijd te vinden om enerzijds te kunnen lobbyen voor een meer kwaliteitsvol en gezond aanbod van de huidige leveranciers en anderzijds actie te ondernemen om het bestaande aanbod te kunnen uitbreiden. Hiervoor zouden we graag een bevraging uitvoeren bij de klanten van de kruidenier en nieuwe samenwerkingsverbanden opstarten (goods to give, ...).

4.7.6. Logistieke uitdagingen

In 2021 wachten ons heel wat logistieke uitdagingen: een nieuwe bestelwagen, een nieuwe opslagplaats, ...

5. 2^{De} HANDSWINKEL – BOETIEK VINCENT

2 maal per week kan iedereen terecht in de 2de handskledingwinkel voor het aankopen van een ruim aanbod aan geselecteerde 2dehandskledij, schoenen, juwelen, beddengoed, handdoeken, gordijnen, ... aan zeer democratische prijzen. De selectie gebeurt hoofdzakelijk door vrijwilligers, onder toezicht van een vrijwilligerscoach.

Een 15-tal vrijwilligers zetten zich wekelijks in om de winkel in goede banen te leiden. Ze staan in voor het sorteren van de kledij, de aankleding van de winkel, de etalage en de verkoop in de winkel.

Dagen, tijdstip en plaats:

Elke woensdag en vrijdagmiddag van 14u tot 17u

1 zaterdag per maand van 10u tot 12u

Jos Verdegemstraat 19, 9040 Sint-Amandsberg

Op donderdagvoormiddag kunnen er ook mensen langskomen die een doorverwijsbrief voor gratis kleding (10 stuks per persoon) kregen via een OCMW assistent. Een vrijwilliger helpt deze mensen dan om gepaste kleding uit te zoeken zonder dat er andere klanten in de winkel zijn.

Omwille van de coronacrisis moesten we de winkel 3 maanden sluiten.

Inspraak en vrijwilligersploegen

We werken samen met (doelgroep)vrijwilligers die naar ons werden doorverwezen via OCMW Gent en met mensen die zichzelf als vrijwilliger hebben aangemeld.

Wij houden heel erg rekening met de specifieke noden en vragen van onze vrijwilligers. Normaalgezien organiseren we 4 à 5 keer per jaar een overlegmoment voor de vrijwilligers en medewerkers in arbeidszorgtrajecten. Omwille van de coronacrisis was dit echter niet mogelijk. Ter compensatie planden we regelmatig evaluatiemomenten in en maakten tijdens de openingsmomenten tijd vrij om met de vrijwilligers te praten praktische en zaken te bespreken.

Soldenweek

Normaalgezien organiseren we 2 keer per jaar een soldenweek in Boetiek Vincent, naar analogie met de kledingzaken in de stad. Verspreid over drie weken worden de prijzen verminderd. De eerste week zijn alle kledingstukken aan halve prijs, de tweede week aan 0,50 cent en de laatste week aan 0,25 cent. De winkel blijft voor iedereen open. Na de solden gaat de winkel een week dicht en wordt hij geheel opnieuw ingericht en aangekleed. Alle overgebleven kleding wordt klaar gemaakt voor de ophaling van Helpende Hand.

Dit jaar zijn er uitzonderlijk geen solden geweest. Door de coronacrisis moesten we de winkel 3 maanden sluiten. Aangezien onze prijzen heel laag blijven (lager dan de soldenprijzen in de andere kring- en tweedehandswinkels) hebben we besloten om geen solden te houden.

Inrichting winkel en communicatie

De winkelinrichting wordt wekelijks aangepast met wat er voorhanden is. Er is een vrijwilliger die zich bezighoudt met de etalage en samen met de anderen de thema's uitwerkt. De thema's worden op de overleggen in samenspraak afgesproken. In de sorteerploegen wordt de kleding volgens thema bijgehouden om zo voldoende op voorraad te hebben bij de wisseling van de thema's. Dit gebeurt ongeveer tweemaandelijks.

Renovatiewerken

Dankzij de ondersteuning van Vincent De Paul / Sint-Vincentius konden in 2020 een reeks renovatiewerken van start gaan in Boetiek Vincent. Zo zal de elektriciteit, het buitenschrijnwerk, ... aangepakt worden.

Opbrengst

In 2020 bracht de verkoop van Boetiek Vincent 8354€ op. Aangezien de winkel in 2020 een hele periode verplicht de deuren moest sluiten is dit een zeer goede opbrengst en slechts een lichte daling tov 2019 (€ 8903,10). De gemiddelde opbrengst per winkelbeurt is steevast gestegen tav 2019.

6. Vrijwilligersbeleid

De basishulpverlening en een groot deel andere activiteiten van de vereniging worden grotendeels gedragen door vrijwilligers. Alle taken die door een vrijwilliger kunnen uitgevoerd worden, moeten door een vrijwilliger ingevuld worden. Dit vrijwillig engagement trachten we te waarderen op volgende manieren:

- Logistieke ondersteuning is een eerste pijler in ons vrijwilligersbeleid. Zo zullen we steeds trachten alle vrijwilligers tegemoet te komen in hun materiële noden en behoeften om als vrijwilliger te kunnen functioneren in de dagdagelijkse werking: inlassen van koffiemomenten, materiaal, een verwarmde ruimte, ...
- Vorming staat centraal in ons vrijwilligersbeleid. Via het uitwisselen van ervaringen, en infomomenten willen we groeikansen van ieder individu stimuleren.
- Ook ontmoeting, begeleiding en steun zijn cruciale ankerpunten. Zo zullen vrijwilligers elkaar enerzijds ontmoeten tijdens hun specifieke deeltaken en anderzijds tijdens speciaal georganiseerde activiteiten, zoals het jaarlijks vrijwilligersfeest.
- Verder zullen we onze vrijwilligers ook steeds verrassen met kleine attenties. Zo krijgt iedereen jaarlijks een verjaardagskaart toegestuurd, een attentie met sinterklaas, tijdens de week van de vrijwilliger, ...
- Inspraak en participatie krijgen invulling tijdens de vrijwilligersvergaderingen en de algemene vergadering waar vrijwilligers de kans krijgen om feedback en suggesties te geven over de organisatie en de werking van (de deelwerkingen van) Vzw SIVI.
- De vrijwilligers ondertekenen een afsprakennota met rechten en plichten.

Voor hun bewezen diensten, krijgen ze jaarlijks een aankoopbon van 15 euro die ze kunnen spenderen in de 2de hands kledingwinkel of de sociale kruidenier.

Vrijwilligersactiviteit

Op 21 februari organiseerden we de jaarlijkse vrijwilligersuitstap. Op 28 februari vond een event plaats voor de vrijwilligers van boetiek vincent. Tijdens de eerste lockdown organiseerden we een fietsronde en kregen alle vrijwilligers een medewerker op bezoek die een kleine attentie kwam overhandigen.

Diversiteit troef!

Binnen de basishulpverlening zetten we erg in om met gemengde vrijwilligersgroepen te werken. We streven ernaar dat elke vrijwilligersgroep bestaat uit mensen in armoede, mensen zonder armoede

ervaring en mensen met een andere moedertaal. Werken met gemixte vrijwilligersploegen heeft diverse effecten.

- Zo doorbreken we vooroordelen door regelmatig samen te werken met mensen met een andere achtergrond. Dit leidt tot een open houding tav de klanten.
- Door de activering van mensen in armoede en vrijwilligers met diverse etnische achtergronden werken we empowerend en versterken we het vertrouwen in het eigen kunnen.
- Tijdens de overlegmomenten krijgen de vrijwilligers in armoede en anderstalige vrijwilligers inspraak in de hele werking van de basishulpverlening.
- Vrijwilligers in armoede en met een diverse etnische achtergrond vormen een brug. Enerzijds binnen de interne werking van de basishulpverlening, maar ook naar de klanten die gebruik maken van onze diensten.
- Door participatief te werken wordt de duurzaamheid van de werking van de sociale kruidenier gegarandeerd.

Een enthousiaste ploeg medewerkers

In 2020 kende onze ploeg vrijwilligers en arbeidszorgtrajecten de volgende samenstelling:

	Aantal
vrijwilligerscoach	2
Sociale tewerkstelling	0
Aantal vrijwilligers	40
- Vrijwilligers zonder armoede ervaring	19
- Vrijwilligers met armoede ervaring	21
arbeidszorgtrajecten	10

7. INTERN OVERLEG (bestuur en personeel)

- ***Algemene Vergadering en Raad van Bestuur***

In 2020 kwam de Raad Van Bestuur 3 keer samen.

Tijdens de Algemene Vergadering trachten we telkens de verschillende deelwerkingen en het bestuur met elkaar in contact te brengen. Anderzijds is de algemene vergadering de ideale gelegenheid om een jaaroverzicht (obv het inhoudelijk en financieel jaarverslag) te geven. Zo krijgt iedereen de kans om feedback te geven op de inhoudelijke werking en financiële kwesties in vraag te stellen.

- ***Team***

In het jaar 2020 kwam het team bestaande uit de personeelsleden maandelijks samen. Tijdens de teamvergaderingen bespreken we de diverse deelwerkingen en projecten.

**8. EXTERN OVERLEG op lokaal, provinciaal of Vlaams niveau
(exclusief het overleg in kader van de themawerkingen en projecten)**

Naast de vele overlegmomenten in het kader van onze verenigingsactiviteiten en dienstverlening voeren we nog heel wat overleg op lokaal, provinciaal en Vlaams niveau. Dit om de bestaande samenwerkingsverbanden te onderhouden en verder uit te werken.

- **Cel AB (armoedebestrijding) +**
Overleg tussen OCMW Gent, de stad Gent, de 3 Gentse Verenigingen Waar Armen het Woord Nemen (Vzw SIVI, De Zuidpoort, De Beweging van Mensen met een Laag Inkomen), Samenlevingsopbouw Gent vzw, De Sloep vzw, KRAS en INGent.
- **Wijkactieteam**
Alle diensten, organisaties, scholen, crèches, ... uit de buurt Sint-Amandsberg.
- **Wijkatelier kwetsbare groepen**
Vzw SIVI en het OCMW Gent, Welzijnsbureau Sint-Amandsberg, zijn de trekkers van dit overleg. De doelstelling van het wijkatelier is om de ambities voor de wijk Dampoort Sint-Amandsberg mee te helpen concretiseren, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare burgers in onze wijk.
- **Overleg en samenwerking KRASdiensten**
Overleg tussen alle diensten en organisaties die materiële hulpverlening voorzien in Gent. We stimuleren de mensen uit onze doelgroep ook deel te nemen aan de diverse KRAS-activiteiten zoals het jaarlijkse KRAS-feest, gratis behandelingen (pedicure, haartooi, ...)
- **Netwerk samenleven, welzijn en gezondheid**
Overleg tussen alle diensten en organisaties van het werkingsgebied Sint-Amandsberg, Oostakker en Gent-Dampoort
- **Brede school**
Netoverschrijdend overleg op wijkniveau met scholen en welzijnsorganisaties
- **Coördinatorenoverleg Oost-Vlaanderen**
Overleg tussen alle Oost-Vlaamse Verenigingen Waar Armen het Woord Nemen
- **Provinciaal armoedeoverleg Oost-Vlaanderen**
Overleg tussen alle Oost-Vlaamse Verenigingen Waar Armen het Woord Nemen, CAW Gent-Eeklo, Samenlevingsopbouw Gent vzw en Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen

9. Communicatie

Website

De website van vzw SIVI www.vzwsivi.be is een actieve website die naast de klassieke informatie over de werking ook actueel nieuws omvat. Zo lanceren we newsflashes en kunnen geïnteresseerden onze activiteiten volgen via de digitale kalender.

Facebookpagina

Begin 2014 lanceerde vzw SIVI een facebookpagina www.facebook.com/vzwsivi. De bedoeling van deze pagina is onze werking zo actief mogelijk te houden via de gangbare sociale media.

Krantje 'Uit in je Buurt' (Stad Gent)

Verder verspreiden we eveneens informatie via het krantje 'Uit in je buurt' van de stad Gent. Zo verschenen in 2020 onze vaste activiteiten maandelijks in het krantje.

Informatiebord

In het onthaal maken we gebruik van een informatiebord. Op dit bord verschijnt wekelijks nieuws van de deelwerkingen met als doel de doelgroep zo goed mogelijk te betrekken bij de werking.

Andere informatiekanalen

Een belangrijk informatiekanaal is mond aan mond reclame. Bij speciale gelegenheden en activiteiten maken we aparte flyers, die we verspreiden via onze deelwerkingen.

Dank

Met dank aan Eric, Bart, Eva R, Tineke, Eva C, Ria, Jakob, Jos en Ann voor hun bijdragen ter realisatie van dit werkingsverslag. Met dank aan alle vrijwilligers! Tenslotte vormen zij de draaiende motor achter onze werking!